

Siedem groszy

WIADOMOSCI ZE SWIATA-NAJCIEKAWSZE PROCESY. SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Burzliwe zajście na granicy austrjacko-bawarskiej

Próby uprowadzenia austrjackich strażników granicznych

Wiedeń, 15-go lipca.

Stosunki nad granicą austro-bawarską są bardzo napięte. Wczoraj na austriackiej ekspozycji celnej na stacji bawarskiej Mittenwalde nieznanymi sprawcami zdarli afisz austriacki. Z tego powodu doszło do burzliwej wymiany zdań między funkcjonariuszami austriackimi i bawarskimi.

Z miejscowości Leutasch, koło Kufsteinu, donoszą, że z osobników, podających się za turystów niemieckich, napadło na austriackiego strażnika granicznego i usiłowało go zawlec na terytorjum Niemiec. Strażnik zdołał się wyrwać z rąk napastników, którzy po daniu 6 strzałów, uciekli zagranicę. Rzekomi turyści byli członkami oddziału szturmowego narodowo-socjalistycznego i mieli zamiar porwać strażnika, aby uzyskać wyznaczoną za to

nagrodę w wysokości 150 marek.

Bawiący obecnie w Wiedniu przywódca Heimwehry dr. Steidle oświadczył współpracownikowi dziennika „Weltblatt“, że drobne strzelaniny nad granicą tyrolsko-bawarską są rzeczą tak powszechną, iż nie zwracają na siebie szczególnej uwagi. W ostatnim czasie jednak wydarzają się poważniejsze napady i próby porwania obywateli austriackich. Dotychczas udało się napędzić napastników i zabrać im mauzery. Na jednym z mauzerów można było wyczytać napis: „Dyrekcja policji w Monachjum“. W Innsbrucku oświadczył dalej dr. Steidle — stoi stale w pogotowiu samolot wojskowy, uzbrojony w karabin maszynowy, celem uniemożliwienia niemieckich lotów propagandowych nad Austrią.

W Budapeszcie, stolicy Węgier, Zgromadzenie Narodowe na wspólnym posiedzeniu parlamentu węgierskiego i rady państwa dokonało wyboru stróżów królewskich insygnjów koronnych: korony św. Stefana, berła i jabłka. W tegorocznej uroczystości wzięli udział: regent państwa, rząd z premierem, posłowie i senatorowie w komplecie, przedstawiciele arystokracji węgierskiej oraz korpus dyplomatyczny. Wybrani stróżowie przenoszą insygnja w skarbczyku do skarbcza państwowego.

Zatonięcie okrętu

w chwili wodowania eskadry włoskiej

Montreal, 15-go lipca.

Na przyjęcie lotników włoskich wyległo dostojnie całe miasto. Wodowanie eskadry odbyło się bez wypadku, a tylko w chwili wodowania, zatonał w

okamgnieniu przybrzeżny okręt. Dotąd nie wiadomo, czy są ofiary w ludziach. Jako przyczynę katastrofy określają przeładowanie pokładu.

Kto wygrał?

Warszawa, 15-go lipca.

W trzecim dniu ciągnięcia 3-ciej klasy Loterii Państwowej, padły wygrane na numery:

Numery oznaczone literą „p“, wygrają premie.

10,000 zł. 7477.

5,000 zł. 23213.

2,000 zł. 102058 1144526 115798.

1,000 zł. 92130 94058.

500 zł. 7928 14726 35371p 39217 80962 73913 61711 76132 71578 90904p 89233 103420 147290 101271.

400 zł. 5163 6424 18156 68416 68709 72057 77750 79158 87779 87392 99749 119469 112720 119562 117910 119914 128472 124422 1244169 140619 136304.

300 zł. 23271 33100 43374 67146 72123 120353 122117 122855 123307 125457 130101p 134356p 147186p 152421.

250 zł. 12218 17151 17962 21848 24108 26642 30885 31583 42346 48582 73107 87228 90029 95814 98890 98197 101618 107534 112360 131529 133480 135531 152820.

Powódź w Słowacji

Użhorod, 15-go lipca

Z terenu wschodniej słowacczyny nadchodzi alarmująca wiadomość o groźnym wzbromieniu rzek Hymene i Medzilaborce, które wystąpiły już z brzegów, zalewając kilka wiosek. Szkody są bardzo znaczne.

Gandhi inicjatorem

nowej kampanji nieposłuszeństwa

London, 15-go lipca.

Gandhi zaskoczył swoich przyjaciół, w toku dalszego ciągu konferencji kongresu w Puna, propozycją „indywidualnej kampanji nieposłuszeństwa“, jakkolwiek ze wszystkich stron doradzano mu zaniechanie tego systemu walki. Realizacja swego projektu Gandhi wyobraża

sobie w ten sposób, iż razem ze 100 swoimi zwolennikami będzie się starał dostać do więzienia, aby znowu sympatię świata skierować na sprawę kongresu. Przywódcy kongresu postanowili wobec tego kampanję nieposłuszeństwa prowadzić dalej i upoważnili Gandhiego do rokowań z wicekrólem Indji.

Pakt Esteradzi podpisany

Rzym, 15-go lipca.

Dziś w południe w Palazzo Venezia nastąpiło podpisanie paktu 4-ch. Aktu podpisania dokonali: Mussolini, ambasador francuski de Jouvenelle, ambasador

angielski Graham oraz ambasador niemiecki von Hassel.

Na Piazza Venezia, mimo wielkiego upału, zgromadziły się olbrzymie tłumy, wydając okrzyki na cześć Mussoliniego. Dzienniki południowe witają podpisanie układu, jako początek nowego okresu stosunków międzynarodowych oraz 10-letnią gwarancją pokoju dla Europy.

Tylko w sprzedaży dziennej

dzisiejszy numer kosztuje 10 groszy

Kto płaci abonament miesięcznie z góry

dostaje również i dzisiejszy numer za 7 groszy.

A więc nie zwlekaj.

Zamiasz kupować codziennie - zapłać za miesiąc.

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Sobieskiego 11, tel. 960 do 962

Strasna śmierć chłopca na oczach ojca

Œcha tragicznego wypadku na „bieda-szybie“

Sport na Śląsku

CO PRZYNOŚI DZISIEJSZA NIEDZIELA

Piłka nożna:

Liga państwowa: Garbarnia — Ruch, Podgórze — Wisła, Warszawianka — Czarni, Legia — Pogoń, 22 pp. Siedlce — ŁKS.

Na Śląsku: Odra Szarlej — Wawel Nowa Wieś, Haller Wielk. Hajduki — Kresy, WKS. — IKS. Tarn. Góry.

Spotkania towarzyskie: AKS — ZPS Król. Huta, Orzeł — Naprzód Katowice, KS. Bytków — KS. „25“ Welnowiec, Jedność Michałkowice — KS. „07“ Siemianowice, Iskra — Sarmatia Będzin, Pogoń Nowy Bytom — KS. Bohumia.

WYŚCIGI MOTOCYKLOWE O MISTRZOSTWO POLSKI W MYŚLÓWICACH

Powyższe zawody motocyklowe o mistrzostwo torowe Polski odbędą się dziś nieodwołalnie na torze myśłowickim o godz. 15. W ramach wyścigów przewidziana jest również część międzynarodowa wyścigów wraz z mistrzostwami narodów słowiańskich.

GARKAWIENKO — GRABOWSKI

Sensacyjna walka dwóch olbrzymów.

Dziś w niedzielę w dalszym ciągu międzynarodowego turnieju walk zapasniczych o srebrny puchar m. Katowic, rozgrywanego się w Cyrku Sportowym w Katowicach, specjalnie zainteresowanie budzi walka Grabowskiego i Garkawienki.

Duże zainteresowanie budzi również decydująca walka klasycznych zapasników Szczerbińskiego z Krauserem. Student Bielewicz spotka się z brutalnym Syberyjczykiem Gromowem. Miazdo staje do decydującej walki z Polisem. Ponadto po raz pierwszy w tym sezonie odbędzie się na ringu Cyrku Sportowego walka amerykańska. Specjalista w tej niebezpiecznej walce Gruzin Kwariani staje do spotkania z Chorwatem Stoickiem.

Początek zawodów o godz. 20 min. 30

Mistrz świata Sztekker wezwał wszystkich atletów.

Sobotnie walki zapasnicze w Cyrku Sportowym obfitowały znów w szereg niespodzianek, przyczem atrakcję wieczoru stanowiło spotkanie pomiędzy Gromowem i Grabowskim o 100 zł. premii.

W pierwszej parze zmierzyli się Koehler (Niemcy) — Kwariani (Gruzja). Technicznie lepiej prezentował się Kwariani, lecz za niedozwolone chwyt otrzymał ostrzeżenie. Wynik remisowy. Znajdujący się w rewelacyjnej formie mistrz świata Garkawienko kroczy od zwycięstwa do zwycięstwa bowiem ambity Czech Wieloch już w 2 min. z mylnka legł na obie łopatki.

Niespodziewane zwycięstwo odniósł Krauser w spotkaniu z Kawanem. Przez 11 prawie min. Krauser znajdował się w nelsonie i ostatnimi siłami wyrwał się z 32 min. morderczego chwytu.

Natychmiast Krauser przystąpił do kontrataku i przetrzetem przyczołdził Kawana na obie łopatki. Ręce Kawana zostały dopiero po 5 min. zerwane, gdyż kuroz splół mu je.

Spotkanie Szczerbińskiego z Bielewiczem należało znów do b. ładnych, stojące na wysokim poziomie technicznym. Wynik po 21 min. remisowy.

Ogólne zainteresowanie wzbudziła walka Gromowa z Grabowskim o 100 zł. premię Gromowa, którą Grom. ofiarował w razie gdy go pokona Grabowski bez nelsona. Nie obezło się naturalnie bez emocji. Jednak i tym razem Gromow musiał skapitulować i to w 24 min. kluczem z odwrotnego pasa.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, zapowiedział swój przyjazd do Katowic Teodor Sztekker, dwukrotny mistrz świata.

w czasie rozprawy w zupełności potwierdzone przez szereg zezwanych świadków.

Również zeznania ojca śp. Leonharda nie dały żadnego wyniku co do winy oskarżonych. Opisał on trudną pracę ratunkową, podjętą przez niego zaraz po nieszczęściu. Syn jego żył jeszcze przez dłuższy czas i wzywał ustawicznie zrozpaczonego ojca. Jednakże wąskość szybu, w którym mogła się tylko jedna osoba pomieścić, utrudniła pomoc w najwyższym stopniu, tem więcej, że nieszczęśliwy chłopiec był zasypany deskami i ziemią. Strasna była powolna jego śmierć niemal w oczach bezsilnego ojca.

Jasny obraz tragicznego wypadku przedstawił sądowi 14-letni Antończyk z Lipin, który owego dnia wybrał się z śp. Leonhardem, oraz z niejakim Augustynem Hendlem na niebezpieczny teren tych biedaszybów. Zeznał on, że ów biedaszyb był zakryty cienkimi deskami, a na nich usypano małą warstwę ziemi, tak, że istnienie na tem miejscu szybu było zupełnie niewidoczne. Jako pierwszy prze-

biegł przez niebezpieczne miejsce Hendel, przyczem jedna deska się załamała, a H. wpadł jedną nogą w szyb, ale szczęśliwie się wy dostał z niego. W następnych chwilach śp. L. usunął jeszcze jedną deskę i wspólnie wrzucali do otwartego już dołu mniejsze i większe kamienie przezco podpora, zabezpieczająca szyb przed zawaleniem się została usunięta i nagle ziemia i z nią biedna ofiara wpadli do 10 mtr. głębokiego szybu, poślągając za sobą deski i ziemię. Hendel i świadek uszli szczęśliwie, a ostatni powiadomił natychmiast ojca zasypanego o wypadku.

Po ukończeniu przewodu sądowego zabrał głos prokurator Rolecki, zaznaczając, że rozprawa dała zupełnie inny obraz wypadku niż dochodzenia poprzednie, dlatego też nie może popierać aktu oskarżenia i wnosi o uwolnienie oskarżonych od winy i kary. W uzasadnieniu wyroku Sąd podkreślił, że śp. Leonhard P. padł ofiarą własnej nieostrożności.

Półmiljonowa pożyczka

na zatrudnienie bezrobotnych w Siemianowicach

W piątek, 14 lipca odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Kom. Rady Miejskiej w Siemianowicach, na którym zapadła uchwała zaciągnięcia z Funduszu Pracy pożyczki w wysokości 500.000 zł. na przebudowę wodociągów miasta. Uchwała Kom. Rady Miejskiej przesłana zostanie Radzie Wojewódzkiej do

zatwierdzenia, poczem Główny Zarząd Funduszu Pracy podkłada warunki tej pożyczki. Amortyzacja pożyczki w stosunku rocznym wynosić będzie 25.000 zł., oprocentowanie zaś 10.000 zł. Przy przebudowie wodociągów miasta, otrzyma około 200 robotników (bezrobotnych) pracę.

Tydzień szedł pieszo na rozprawę sądową

nieprzewidziane skutki wyburku

22 października ub. roku zbrodniczą ręką przeciągnęła wieczorem przez ul. Krakusa w Król. Hucie 3 mm. silny drut w wysokości 1.60 mtr. Jadący swego czasu tam rowerzysta Robert Nowak z Nowego Bytomia dzięki tylko szczęśliwemu przypadkowi uszedł śmierci. Policja ujęła jako sprawcę bezrobotnego Pawła Gawlika z Król. Huty, obecnie zamieszkałego w Lublińcu.

W sobotę Gawlik stanął przed Sądem Okręgowym w Król. Hucie, by odpowiadać za zbrodniczy ten czyn. Nie zjawił się jednak główny świadek Rudolf Cyba, znajdujący się obecnie w przytułku dla bezdomnych w Król.

Kupiec konkurentem mennicy państwowej

Policja śledcza w Król. Hucie natrafiła na ślad niebezpiecznej i dobrze zorganizowanej szajki fałszerzy banknotów 100-złotowych, do

której należy wybitny „działacz“ Jan Rabisz z Świętochłowic, ujęty swego czasu w Zabrze za podrabianie 20 i 50-złotowych banknotów. Członkiem tej szajki jest kupiec Jan Kwaśny z Król. Huty (ul. Mickiewicza 31), który zdołał już puścić w obieg jeden podrobiony banknot 100 zł., a u którego w czasie rewizji domowej znaleziono drugi fałszyfikat.

Posterunek policji zagrożony przez powódź

Katastrofalne oberwanie się chmury

W nocy na 15 bm. nad Czantorją i okolicą na Śląsku Cieszyńskim przeszła niezwykle silna ulewa. Około godz. 3 ranem nastąpiło nagle oberwanie się chmury nad górą Czantorją, wskutek czego rzeka Końcówka wystąpiła z brzegów.

Wskutek wylewu rzeki kilka domów oraz posterunek policji zagrożony został przez powódź. W akcji ratunkowej brała m. in. rów udział straż z Cieszyna.

Pozatem wskutek ulewy w Ustroniu wystąpiła z brzegów rzeka Wisła i Młyn-

ka. Stan wody dochodzi ponad metr, przyczem zagrożonych było kilka domów oraz jedna fabryka.

Wśród letników, przebywających b. licznie w tej okolicy, powstała wielka panika, która skończyła się dopiero po kilku godzinach, gdy wezbrane wody zaczęły opadać, pozostawiając po sobie wielkie spustoszenie na polach, w ogrodach i na drogach, które częściowo zostały zniszczone.

W Godziszowie zaskoczona została w lesie pewna rodzina cygańska, która zdo-

lano jednak uratować. Tor kolejowy między Golezowem a Ustroniem został częściowo uszkodzony. Ruch kolejowy wobec tego wstrzymano na przeciąg 12 godzin.

Dalsze wiadomości o wielkich spustoszeniach, spowodowanych burzą i ulewą nadchodzą. Trudno opisać co się działo tej strasnej nocy w pięknych i cichych zakątkach górskich Śląska Cieszyńskiego, nawiedzonych nienobowaną od dawna ulewą.

19 marca br. jeden z licznych biedaszybów na polach należących do kopalni „Matylda“ w Lipinach pochłoniął ofiarę w osobie 12-letniego Leonharda Piechoty z Lipin (Szyb Marcina), który tragicznego dnia został zasypany spadającymi deskami i ziemią tak, że po przeszło godzinnej pracy ratunkowej wydobyto go już bez życia. Do odpowiedzialności pociągnięto inż. Tadeusza Ullmana, kierownika kopalni „Matylda“, (wypadek zdarzył się na terenie, będącym własnością kopalni), bezrobotnych górników Augustyna, Józefa i Pawła Golców, którzy wybrali węgle z owego biedaszybu i zostawili go z nienależycie zabezpieczonym pokryciem, oraz sztygara kopalni „Matylda“ Maksymiljana Pieczkę, który na wezwanie ojca ofiary rzekomo zlekkał z pomocą, tak, że praca ratunkowa się znacznie opóźniła.

Oskarżeni na piątkowej rozprawie w Król. Hucie wykazały całkowitą swą niewinność. Inż. Ullman wyjaśnił, że teren należy wprawdzie do kopalni „Matylda“, został jednak wydzierżawiony, tak, że nie ponosi on jako kierownik kopalni już żadnej odpowiedzialności. Pozatem biedaszyby zostały w październiku przez kopalnię zasypane, a niebezpieczny ten teren zaopatrzony w kilka tablic ostrzegawczych.

Bezrobotni zaś górnicy Augustyn, Józef i Paweł G. przyznali się, że z powodu nędzy wybrali z tego właśnie biedaszybu węgiel, lecz miało to miejsce 14 i 15 marca br., więc kilka dni przed wypadkiem, a pozatem zabezpieczyli oni szyb ten tak, że wypadek ten nie mógł się stać wskutek ich winy. Sztygar Pieczka podał, że dniem tragicznym była niedziela, z powodu czego nie było robotników w kopalni, a szukanie sanitariusza oraz przygotowanie przyrządów ratunkowych wymagało 15 minut czasu, tak, że spóźnienie się na miejsce wypadku jest usprawiedliwione, a o zwlekaniu pomocy mowy być nie może. Tłumaczenia się oskarżonych zostały

Niedziela
16
Lipca
1933

Dziś: N. M. P. Szkapł.
Jutro: Aleks., Marc.
Wschód słońca: g. 3 m. 55
Zachód: g. 20 m. 16
Długość dnia: g. 16 m. 21

KINA:

Katowice: Capitol „Mata Hari“, Casino „Mokra parada“ i „Pułkownik i jego służba“, Colosseum „Czarny kapitan“ i „Kobieta z Monte Carlo“, Palace „Raj ukradziony“, Riailto „Przedziwna sprawa Klary Dean“, Union „Kapitan diabeł“ i „W siodłach zdrajców“, Dębina „Noce portowe“ i „Marynarz wbrew woli“.

Król. Huta: Apollo „Miłość i hazard“ oraz „Jeździec bez trwozi“, Colosseum „Szalony karnawał“ i „Eskadra strażaków“, Roxy „Pogromcy nieba“ i „Flip i Flap, Ich dole i niedole“.

Bielsko: Apollo „Złoty młoch“. Miejskie w Białej „Zeń się ze mną“.

RADJO:

Niedziela, 16 lipca 1933 r.

Katowice. 10,30 Transmisja nabożeństwa z kościoła NMP. w Wielkich Piekarach. 11,57 Sygnał czasu i helmal z Krakowa. 12,15 Poranek muzyczny. 12,30 Transmisja z Gdyni uroczystości „Święta Straży Przedniej“. 13,15 D. c. poranek muzyczny. 14 Koncert z płyt. 15,05 Koncert. 15,23 Recital fortepianowy. 16 Radioteatru dla młodzieży. 16,15 Opowiadanie dla dzieci. 16,30 „Budowa robotniczych osiedli podmiejskich“. 16,45 Audycja regionalna. 17,30 Arje i pieśni. 18,10 Rozmaitości. 19,30 „Na falach jeziora“. 19 Sluchowisko. 19,40 Muzyka lekka. 20 Transmisja z Gdyni zakończenia „Święta Straży Przedniej“. 21,10 „Na wesołej fali lwowskiej“. 22 Recital śpiewaczy. W przerwie komunikaty sportowe. 22,25 Wiadomości sportowe ze Lwowa, Krakowa, Katowic, Wilna, Łodzi, Poznania i Warszawy. 22,45—23 Muzyka taneczna.

Wrocław, Głiwice. 6,15 Koncert. 12 Koncert. 16 Koncert. 20 Koncert. 21 Sluchowisko. 22,40 Muzyka taneczna.

Morawska Ostrawa. 6,30 Gimnastyka i rozmaitości. 7 Koncert. 8,30 Utwory organowe. 10 Zjazd śpiewaczy. 11,20 i 12,05 Koncert. 16 Audycja ludowa. 17,30 Pieśni. 18 Muzyka wojskowa. 20,05 Operetka. 22,20 Pieśni.

70 długich godzin w obliczu śmierci

Dwa tragiczne wypadki w Tatrach

Z Zakopanego donoszą: Wyprawa Tatrzańskiego Pogotowia Ratunkowego do Kaczej Doliny, która wyruszyła przed dwoma dniami, z powodu tragicznego wypadku jaki tam zaszedł 11 bm., powróciła do Zakopanego. Szczegóły tragedji są następujące: śp. Tomek, słuchacz praw Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz panna Perausówna, córka dyrektora browaru w Krakowie, wracali z czeskiej strony Tatr przez przełęcz Żłobistą ku Dolinie Kaczej. Przy schodzeniu ze Żłobistego prowadzący p. Resausównę śp. Tomek odpadł od ściany i runął w przepaść. Jego towarzyska przez 70 godzin na małej półce skalnej wzywała ratunku. Z ciężkiej sytuacji uwolniło ją dopiero przybycie na pomoc pogotowie, które ją sprowadziło na dół i odesłało do Zakopanego. Życiu jej nie grozi. Zwłoki śp. Tomka po wielkich trudach sprowadzono do strażnicy, po czeskiej stronie, a następnie do Zakopanego.

W piątek zaalarmowano tatrzańskie pogotowie ratunkowe, że na stoku Międzyszowieckiego nad Morskiem Okiem,

któs woła o ratunek. Pogotowie pospieszyło na miejsce wypadku, gdzie znaleziono niejakiego Franciszka Matznera z Pragi Czeskiej, w stanie dosyć ciężkim. Okazało się, że turysta czeski, zdążający

do Czarnego Stawu nad Morskiem Okiem, stoczył się 60 metrów w dół i odniósł obrażenia. Przewieziono go do szpitala. Życiu jego niebezpieczeństwo nie grozi.

„Garibaldi” — nowy film włoski ukaże się niebawem na ekranach kin. Film przedstawia sceny z walk wywoleńców włoskich z wojskami załogami francuskimi z roku 1860.

Przedostatni etap włoskiej eskadry

Z Montrealu donoszą, że w sobotę o godz. 16,45 czasu środkowo-europejskiego, eskadra włoskich aeroplanów wystartowała do 7 etapu lotu, z Montrealu w kierunku do Chicago.

Kartel cementowy kapituluje

Z Warszawy donoszą: Na piątkowym posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów omawiano również sytuację w przemyśle cementowym a to ze względu na politykę kartelu cementowego, który opiera się od dłuższego czasu żądaniom co do obniżki cen. Jak donoszą z kół zbliżonych do rządu rozwiązanie kartelu cementowego jest kwestią niedługiego czasu. Wiadomość ta pojawiła się 15 bm. w południe. Natomiast popołudniu stało się wiadome, że właśnie w piątek równocześnie z komitetem ekonomicznym odbyło się specjalne posiedzenie kartelu cementowego, na którym uchwalono zastosować się do cen zalecanych przez rząd w lutym i stosować te ceny do końca roku. Wypadek jest bardzo charakterystyczny, pokazuje się bowiem, że w polityce kartelowej wystarczy energiczne stanowisko rządu, aby nawet najoporniejsze kartele zmusić do ustępstw.

Ramię do góry

powszechnym niemieckim sposobem powitania

Z Berlina donoszą: Minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Frick wydał wszystkim podwładnym władzom i urzędem następujące polecenie: „Ponieważ partje zostały w Niemczech zniesione, a ogólny zarząd całym państwem spoczywa w ręku kanclerza Hitlera, należy, wprowadzony przez niego sposób powitania, uznać za powszechny niemiecki sposób powitania. W ten sposób łączność całego niemieckiego narodu z jego wodzem będzie i zewnętrznie okazywana.

Również i w tym wypadku stan urzędniczy musi iść na czele narodu.

Dlatego, aby wprowadzić jednolity sposób postępowania, zarządzam:

- 1) Wszyscy urzędnicy i robotnicy pozdrawiają się w służbie i w obrębie budynków urzędowych przez podniesienie prawego ramienia,
- 2) urzędnicy w mundurach pozdrawiają się w sposób wojskowy. O ile jednak

są bez nakrycia głowy — pozdrawiają się przez podniesienie prawego ramienia.

3) urzędnicy mają zachowywać się analogicznie i poza służbą.”

Ciekawe, która ręka ma być użyta do brania łapówek, gdyż — jak to donosiliśmy, — w Niemczech mnożą się afery korupcyjne urzędników. (Przyp. Red.)

Samolot niemiecki nad Salzburgiem

Z Wiednia donoszą:

15 bm. o g. 17 samolot zaopatrzony w wyraźny znak hitlerowski, leciał nad Salzburgiem i rozrzucał odezwy, podpisane przez zbiegłych z Austrii przywódców narodowo-socjalistycznych. Odezwy zawierały osobiste inwektywy przeciwko kanclerzowi Dollfussowi.

— W ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie obradowała w piątek komisja dla spraw handlu, na której rozpatrywano sprawę ryczałtowania podatku przemysłowego. Sprawa będzie załatwiona w drodze okólnika, — Również ma być zniesiony przymus w sprawie kupowania przez uczniów książek w sklepach szkolnych.

— Polski minister Spraw Zagranicznych podpisał nominację radcy Beliny-Prażmowskiego na konsula w Leningradzie, oraz radcy Sołłtńskiego na konsula w Kijowie.

— W ciągu obrad popołudniowych gabinet Rzeszy przyjął jednogłośnie ustawę o umowie konkordatowej między Rzeszą niemiecką a Stolicą Apostolską, parafowaną w dniu 8 bm. w Rzymie.

— Niemiecki minister pracy zawiadomił wszystkich powierników pracy, iż kierownictwo partji narodowo-socjalistycznej wydało rozkaz cofnięcia wszystkich zarządzeń bojkotowych w stosunku do dzienników mieszczańskich.

— Na wyrazne życzenie Hitlera, mają złożyć mandaty posłanki, zasiadające w dawniejszych frakcjach centrowych. Poza tem mają być usunięci z parlamentu działacze chrześcijańskich związków zawodowych oraz posłowie, liczący ponad 60 lat.

— W Wilhelmshafen skazano kupca żyda Benema na 4 miesiące więzienia za rozpowszechnianie wiadomości o okrucieństwach w Niemczech.

— W Paryżu odbywa się kongres socjalistów, od którego wyniku zależy ostatecznie taktyka socjalistów francuskich w parlamencie a więc losy rządu Daladiera

— Rokowania prowadzone przez ekspertów amerykańskich, kanadyjskich, argentyńskich i australijskich z ekspertami państw naddunajskich zakończyły się zawarciem układu, na mocy którego państwa naddunajskie będą mogły eksportować rocznie 45 milionów korey zboża, a w razie obfitych zbiorów — 50 milionów.

Podwyżka rent dla górników we Francji

Senat francuski zatwierdził projekt ustawy o podwyższeniu rent górniczych na stałość z 5,000 franków do 5,500 fr.

Jednocześnie zatwierdzona została ustawa o rencie inwalidzkiej dla górników. Ustawa ta przewiduje, że wszyscy górnicy będą mogli po 3 lata pracy otrzymać rentę inwalidzką na wypadek choroby, lub kalectwa, pozbawiającego zdolności do pracy od 66%.

Obie te ustawy mają duże znaczenie dla wielkiej liczby górników polskich, zatrudnionych we Francji, względem których mają również pełne zastosowanie.

Głowa ostatniego cara na Kremlu

Ojciec Heljodor, słynny w swoim czasie zakonnik prawosławny, wprowadzony na dwór cesarski przez Rasputina ogłasza obecnie swoje pamiętniki z czasu rewolucji bolszewickiej i upadku monarchji rosyjskiej.

„W roku 1918 — pisze ojciec Heljodor — otrzymałem rozkaz petersburskiego sowietu, by natychmiast udać się do Ekaterinburga. W mieście tem przebywałem w owym czasie car Mikołaj II wraz z najbliższymi otoczeniem. Żołnierze wprowadzili mnie do jego domu.

Po kilku stopniach schodów wszedłem do niewielkiego pokoju zawalonego od góry do dołu charakterystycznymi kufkami i walizkami. Przeszedłem tedy do następnego, w którym znajdował się car z carową.

Nie poznali mnie jednak, gdyż byłem już w owym czasie w ubraniu cywilnym i ogolony. Car przyglądał mi się długo nieufnie, niby naslanemu szpiegowi. Carowa jednak, po chwili poznała mnie.

— Ależ to ojciec Heljodor, zawołała do męża!

Car uśmiechnął się niedowierzająco i pokiywał głową. Nie wierzył mi w dalszym ciągu. Starałem mu się przypomnieć. Zaczęłem opowiadać o tem, jak zostałem w swoim czasie przedstawiony przez Rasputina. Począł sobie powoli przypominać szczegóły i wreszcie podał mi rękę.

— Cieszę się niezmiernie, że was tutaj widzę, powiedział. Potem pytał o moją ostatnią podróż do Stanów Zjednoczo-

nych. Chciał się dowiedzieć, jakie przyjęcie zgotowano nowemu ambasadorowi delegowanemu do Stanów przez nowy rząd republikański. Musiałem mu opowiedzieć ze wszystkimi szczegółami. Nie mogłem zataić, że przyjęcie to było naprawdę imponujące i że republikański ambasador Bachmetiew przyjęty był z wielkim entuzjazmem.

Car posmutniał i widać było, że nie chce ze mną dalej rozmawiać. Wówczas wyłożyłem na stół przyniesione ze sobą podarunki świąteczne. Zbliżyła się bowiem Wielkanoc.

Zobaczywszy co przyniosłem, car uśmiechnął się smutnie. Zrozumiał. W Rosji bowiem przynosi się święcone do więzienia więźnia? — wyszeptał.

Potem zaczął narzekać na to wieczne transportowanie go z miejsca na miejsce.

— Dzieci są jeszcze w Tobolsku, użalał się, a my tutaj sami! Chciałem już odejść, więc spytałem cara i carową, czy życzą sobie, abym coś powiedział krewnym przy najbliższym spotkaniu. Oboje opuścili głowy. Carowa zagryzła wargi, car zaś wyszeptał poblądlemi ustami.

— Powiedzcie im, że... ich pozdrawiam.

Ta moja ostatnia audjencja u cesarskiej pary trwała trzydzieści pięć minut. Na podwórzu oczekiwał mnie zniecierpliwiony Wojkow, późniejszy poseł sowiecki w Warszawie, zastrzelony przez emigranta rosyjskiego... Wojkow spytał mnie,

czy mogę przysiąc, że widziałem naprawdę ostatniego Romanowa.

Widocznie bolszewicy sami nie wierzyli, czy mają do czynienia z carem, czy z kimś podstawionym. Nie zastanawiając się potwierdziłem autentyczność cesarskiej pary. Niewiara nowych władz rewolucyjnych w autentyczność cara pochodziła zapewne stąd, że po całym kraju kursowały tysiące pogłosek i legend o rzekomej ucieczce cara do Niemiec, o żołnierzu, który był sobowtorem cesarskim, a który się „poświęcił”. Chcieli już wtedy zamordować i nie mieli pewności, czy car jest autentyczny, wzięli więc mnie, który znałem go bardzo dobrze i przez długi czas obcowałem z carską rodziną, dla dokonania konfrontacji.”

Ta konfrontacja przypieczętowała los carskiej rodziny.

O rok później, w dniu 16 kwietnia byłem przyjęty na Kremlu. Starałem się o wyjazd z Sowietów i pragnąłem wyjechać jak najprędzej. Przyjął mnie dygnitarz, którego nazwiska nie wymieniam. Dygnitarz przypomniał sobie widocznie, kto jestem, bo po pewnej chwili poprosił mnie z sobą. Poszedłem. Droga prowadziła przez szereg korytarzy, wdół i wgórze po schodach, po istnym labiryncie przejść. Wreszcie znalazłem się w jakiejś mrocznej sali. Dygnitarz ów wyjął wtedy pęk kluczy i otworzył niepozorne drzwi, umieszczone w jednej ze ścian. Oczom moim ukazał się niezwykle widok.

Oto pokój ten był kopją widzianego przeze mnie salonu w dalekim Ekaterinoburgu. Tak samo zawalony od góry do dołu kufkami, walizkami, paczkami i najprzeróżniejszymi węzłkami. Wszystko

było mi znane. Tak samo ułożone, takiej samej barwy i pochodzenia.

Dygnitarz jednak zachował największą niespodziankę na później.

Oto w jednym rogu pokoju stał dziwny przedmiot, nakryty sukniem. Dygnitarz mój podszedł do tego przedmiotu, przywołał mnie bliżej i odsłonił ciężką pokrywę sukienną.

Na małym stoliku ujrzałem wtedy kłosz szklany, taki, jakiego się spotyka w muzeach. W kłoszu tym zobaczyłem zabalsamowaną głowę ostatniego cara.

Zamiast lewego oka widoczna była olbrzymia rana.

Stałem jak skamieniały przed tem strasliwym szklanym okiem prawem, które pozostało i patrzyło na mnie z niemym wyrzutem.

Rozległ się przytłumiony śmiech mojego cicerone.

— Czy widział pan?

— Tak, odpowiedziałem, widziałem!

Wówczas zasłonił szklany kłosz z głową ostatniego z carów Rosji i poszedł przedemną przodem ku wyjściu.

Już zamykając drzwi, zapytał sarkastycznie:

— I cóż to takiego pan u nas zobaczył?

— Co? Odpowiedziałem. Aha, widziałem jakieś kufry, paczki...

— I nic więcej? pytał dalej natarczywie. Nic więcej?

— Nie, nic więcej, odpowiedziałem z wściekłością.

Tak opuściłem ową posępną komnatę grozy, o nic już nie pytany. Potem wyjechałem z kraju i osiadłem w Stanach Zjednoczonych. Ale tego spojrzenia pośmiertnego cara nie zapomnę przez resztę mego życia.

JAN TADEUSZ HRABIA KLIMCZOK WODZ ROZBOJNIKÓW ŚLĄSKICH

172 STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz hrabia Klimczok z Biejska pozbawiony majątku i nazwiska przez oszusta Lubara uciekł w góry z postanowieniem, że będzie tępił złych, a bronił pokrzywdzonych. Klimczok dobrał sobie towarzyszy i utworzył z nimi bandę rozbójniczą, która swoją siedzibę miała w pobliżu malowniczej doliny Bystrej. W jakiś czas później Klimczok, ścigany przez żandarmów został ranny. Przed posłaniem ukryła go baronowa Helffeldowa umieszczając go w starym pawilonie. Mąż Eugenji Helffeldowej, podejrzewając ją o ukrywanie Klimczoka, nie odstępował jej ani na chwilę, unemożliwiając jej dostarczenie Klimczokowi pożywienia.

Nic dobrego po tobie spodziewać się nie można, niecnoto!

Frącek rozplakał się, bo za nic w świecie nie chciał zdradzić tajemnicy. Niestety jednak zrzucił, że Frąckowi przy szamotaniu się z baronem, wypadł liścik z podartej kieszeni spencerka. Biedny chłopak z przerażenia omal nie upadł na ziemię.

Baron schylił się i szybkim ruchem podniósł list z ziemi. Oczy błyszczały mu złowieszczco.

— A co to jest, wisusie? — syczał baron przez zaciśnięte zęby. — List? Kto ci go wręczył i komu masz go odnieść?

Baron pomiarkował, że święci się coś podejrzanego.

Chłopak widział, że na nic zdadzą się wybiegi. Nie pozostawało mu nic więcej, jak przyznać się do prawdy, bo to jedyny był sposób, w jaki mógł się uchronić od nowej kary.

— List... ten list... dała mi... wielmożna pani! — mówił z głośnym płaczem. — A ja... ja... miałem go zanieść

brze znanym ci gankiem! O, mój najdroższy, nie uwierzysz, jak mi tęskno za tobą!

Twoja szczerze i gorąco kochająca Cię Eugenia!

Wkońcu baron Helffeld ochłonął z osłupienia. Oczy jego rzuciły groźne błyski. Już otwierał usta do strasznego przekleństwa. Pohamował się jeszcze dość wcześnie.

Po namyśle odstąpił od pierwotnego swojego zamiaru. Nie poszedł więc, jak z początku zamierzał, do pałacu i nie zażądał rachunku od wiarołomnej żony, której zdrada była dostatecznie dowiedziona. Teraz baron znał już tajemnicę Eugenji!

Kto był jednak rywalem? Przez kilka chwil namyślał się, a czoło pokryło mu się bruzdami. Nagle rozjaśniły mu się oczy. Czy mógł jeszcze wątpić? Zdawało mu się, jakoby mu nagle bielmo spadło z oczu, jakoby nagle wzrok odzyskał na nowo.

Człowiek, do którego był list napisany i który w pawilonie czekał na nie-

RATUJCIE WŁOSY. Balsam na włosy Mag. W. Październy „Mag” N. 1, usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów, cena zł. 3.—. Balsam na włosy Mag. W. Październy „Mag” N. 2, „nie farba”, odżywia cebulki włosowe a przeto stopniowo przywraca włosom pierwotny kolor. Cena 3 zł. Żądać wszędzie. Fabr. Kosmet. „Pharmachemia” Bydgoszcz. Fabr. Skład na Górn. Śląsku: S. BORYS, KATOWICE, Piłsudskiego 13.

FALALEUM. Specjalny chodnik celulozowy z niestrzęplacem się brzegami. Patent zgłoszony. Wzór użytkowy. Cena sklepowa za 1 mtr. 100 cm. szerokości 50 groszy. Praktyczny, gustowny, higieniczny. „FALA” Polskie Zakłady Papiernicze Sp. z ogr. odp. Dzieńdzice. Adres telegr. „FALA” Dzieńdzice, Telefon nr. 68. Wszędzie do nabycia. 577

ŚCISLE HOMEOPATYCZNIE leczę z najlepszym skutkiem prawie wszystkie choroby szczególnie zastarzałe, specjalnie zaś: choroby raka, cukrzyce, gruźlicę płuc i kości, wszelkie choroby skórne, rany na gojeniu, wole na szyjach, choroby nerek i pęcherza, najstarsze choroby żołądkowe, astmę, choroby nerwowe i umysłowe, choroby kobiet i dzieci, nowotwory i narośla, choćby największe, wewnętrzne i zewnętrzne. Nadmierne ciśnienie krwi obniżam sam jeden w Polsce o 20 mm i t. d.

Posiadam 47 lat praktyki i liczne tysiące wyleczonych w Polsce i Niemczech.

— **JÓZEF KORCZAK-ZIÓLKOWSKI,** — Katowice, ul. Jagiellońska 3 I piętro.

POSIADAM hurtownię win, ceny konkurencyjne. Mandelbaum Chelmek obok Wielkiego Chelmu. 606.

BACZNOŚĆ dla bezrobotnych obniżyłem ceny dobrego mięsa wółowego: 70 gr. za 1 kg. Odpadki mięsne 25 gr. za 1 kg. J. Gleizer, Bielsko, ul. Węgłowa 10.

UWAGA! Meble potaniały! Przekonać się może o tem każdy w firmie Śląski Dom Mebli, Katowice, 3-go Maja 19. Wielki wybór. — Dogodne warunki spłaty. — Wózki dziecięce na składzie. Meble dostarczamy bezpłatnie na cały Górny Śląsk. 609.

BACZNOŚĆ! W astmie, bronchicie, katarze płuc, lub w innych cierpieniach dróg oddechowych, dbający o swoje zdrowie ludzie, udają się natychmiast po bezpłatne informacje o preparacie najsukuteczniejszym i tanim „ANTI-BRONCHIAL-OCON”

w jednej holenderskiej filii fabrycznej na Polskę: „Kosmos” - Bielsko, Inwalidzka 6. 613

POLSKI KLUB FILMOWY poszukuje do nakręcania filmu wykładowego zdolnych amatorów, a mianowicie 1 pani i 2 panów inteligentnych i fotogenicznych. Zgłoszenia osobiste tylko w poniedziałek i wtorek od godz. 18 do 20 w Sekretariacie Klubu Katowice, ul. Drzymały 18. 624

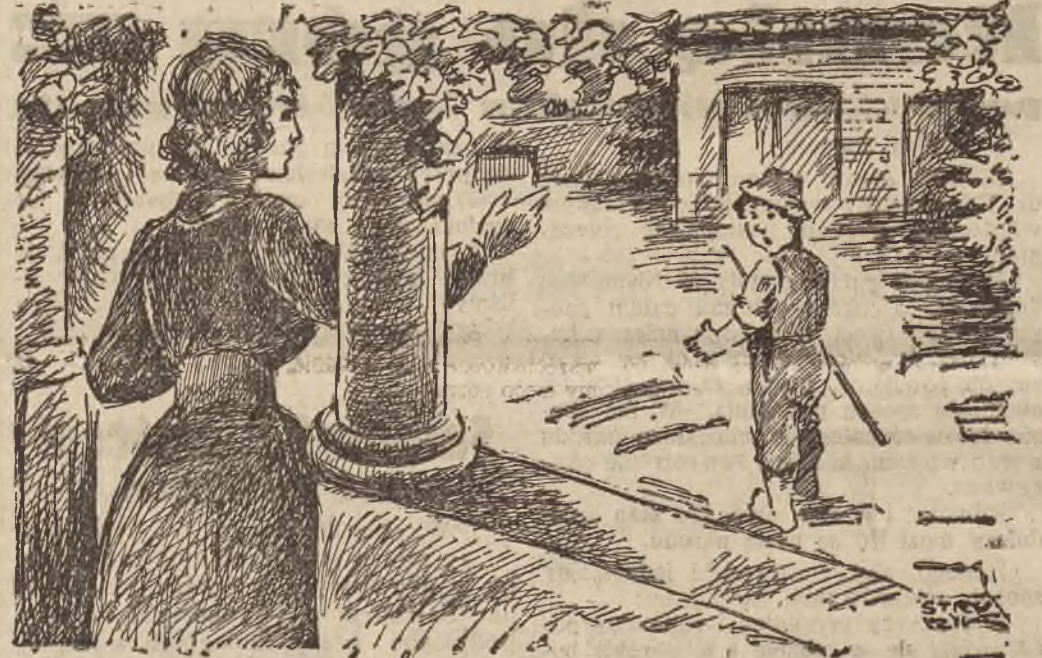
PAN inteligentnych, wymownych, poszukuje natychmiast solidne Przedsiębiorstwo do lepszej pracy akwizycyjnej. Posada stała. Zarobek dzienny od 15.— do 20.— zł. Znajomość fachowa nie konieczna. Zgłoszenia osobiste w poniedziałek od godz. 9—12 i 3—5. Katowice, ul. Kochanowskiego 12a I, pr. lewo. 625

MAGIEL do sprzedania w dobrym stanie. Wiadomość Sosnowiec, Kałiska 31, m. III P. Bułtowa. 3310d

UWAGA PANIE! Przyjmę jeszcze kilka pafi do nauki kroju, szycia, modelowania. Wyczuwają dyplomowane instruktorki przyrządzają „Patron-Ekspress”. Panie umiejące szyc. po ukończeniu otrzymują posady. Szopienice, 3-go Maja 4, II piętro, Katowice, Sobieskiego 25, p. Nicz. 3311d

MEBLE! Tani mieszac mebli. Korzystajcie z nadzwyczajnej okazji. Sypialka dębowa 595.— zł., gratis 4 krzesła. Sypialka mahoniowa 10 części 750.— zł., mahoniowa luksusowa, 10 części 900.— zł. Sypialka złota brzoza 10 części 1150.— złotych. Sypialka orzech kaukaski 10 części 1.200 zł. Kuchnie eleganckie od 125.— zł. Jadalnie od 1.000.— zł. Stoły rozsuwane na 18 osób 60.— zł. Łeżanki 30.— zł., tylko w Najtaniejszym Źródle Mebli. Katowice, Starowiejska 3, vis a vis kościoła ewangelickiego.

Reformackie pigułki Zakonnik znane od 1602 roku. Reguluja żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpień wątroby, nadmiernej otyłości, artretyzmu, uderzeń krwi do głowy, uśmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym. Użycie 1 do 2 pigułek na noc. — Cena pud. zł. 1.35 wyrobu aptekarza Tuszyńskiego. Warszawa, ul. Smolna nr. 22. Żądać w aptekach i drogeri, z Zakonnikiem.

— Frącku — zawołała Eugenia — chodź tylko do mnie!

do lasku... i oddać... pewnemu panu... w pawilonie... obok stawu! A nie miałem o tem wspominać... nikomu. Dostałem też czeskiego, od wielmożnej pani! — dokończył, zalewając się wciąż łzami.

Baron skamieniał. Koperta była jeszcze wilgotna. Baron nie potrzebował jej rozrywać, tylko mógł ją odkleić.

Oczy barona zabłyśły złowrogim blaskiem, gdy wzrok przesunął po wyrazach napisanych w liście.

List brzmiał, jak następuje:

„Najdroższy!

Mąż mój strzeże mnie od wczoraj argusowemi oczyma. Nie mogłam więc w żaden sposób przybyć do ciebie i przynieść ci pożywienia. Żal mi błogich chwil, jakie mogłam spędzić przy twoim boku. Mąż czuwał nademną nawet podczas nocy, bo obawiał się, że Klimczok mógłby mnie powtórnie wykraść i uprowadzić. Śmiaćby się można do rozpuku, gdyby ta sprawa nie była dla mnie tak smutną. Nawet dziś jeszcze mąż nie odstępował odemnie ani na krok. Mam zaledwie chwileczkę czasu do napisania tego listu i oddania go posłańcowi. Chłopak będzie milczał. Dziś w nocy nie powstrzymają mnie żadne moce świata. Muszę pobiec do ciebie, ponieważ waż umieram z obawy, że mógłbyś wyjść ze swej kryjówki bez pożegnania się z twoją Eugenią, która pragnie cię zobaczyć.

A więc dowiedzenia! Godzinę po północy, gdy wszyscy już posną, przyjde do ciebie tajemnym, a do-

wierną kobietę, nie był nikiem innym, jak Klimczokiem! Tak, to był on, a nikt inny! Teraz też dopiero zrozumiał, w jaki sposób Klimczokowi udało się w owej nocy, kiedy go ścigano, zbiec i ukryć się przed napastnikami. To Eugenia ukryła go przed wściekłością chłopów i żandarmów.

Baron nie posiadał się z złości, nienawiści i zazdrości. Pierwszą jego myślą było natychmiast biec do pałacu i ukarać wiarołomną żonę, drugą, wpaść do pawilonu i schwytać Klimczoka.

Nagle jednak ochłonął i uspokoił się pozornie. W oczach zaświeciła mu się chęć podstępnej zemsty. Po kilku chwilach zadumy, uśmiechnął się ironicznie. Potem złożył znowu papier, wsunął go w kopertę i oddał drzącemu jeszcze z strachu chłopakowi.

— Niech więc tak będzie, jak to wielmożna pani baronowa rozkazała — powiedział baron. — Pójdiesz do pawilonu i oddasz list temu panu, dla którego jest przeznaczony. Niech też tak będzie, że masz milczeć, jak skała. Biada ci, gdybyś komu pisał choćby tylko słoweczko,

— Jeszcze jedno sobie spamiętaj! Gdyby ci się pani baronowa spytała, czyś polecenie wykonał, wtedy nie wspomnisz ani słówkiem, że ja list czytałem. Rozumiesz? Nikt o tem wiedzieć nie potrzebuje, że mi list pokazałeś.

Chłopak uradowany, że mu udało się tak szczęśliwie wybrnąć z opałów, nawet bez straty czeskiego, przystał na wszystko, czego żądał baron, i zaraz dał drapak. (Ciąg dalszy nastąpi).

Był to pastuszek, który kręcił się po podwórzu, a którego przywołała do siebie Eugenia.

— Frącku — zawołała na niego — chodź tylko do mnie! Oto masz czeskiego. Daję ci go za to, że oddasz ten list podług rozkazu i że będziesz milczał. Rozumiesz?

Chłopak schował pieniądze do kieszeni, wielkimi okrągłymi oczyma przypatrywał się głupkowato Eugenji i kiwnął głową.

— Dokąd mam zanieść ten liścik? — Do lasku, Frącku. Przecież znasz ten las i okrągły pawilon przy stawie.

Chłopak skniął głową.

— Pójdiesz więc tam i zapukasz do drzwi. Temu panu, który ci otworzy, oddasz ten list i pokłoni się pięknie od wielmożnej pani baronowej. Powiesz, że wszystko napisano w liście. Rozumiesz?

Chłopak skinął poraz drugi.

Ze względów ostrożności, kazała Eugenja chłopakowi jeszcze raz powtórzyć, co miał powiedzieć.

— A nikomu w świecie nic o tem nie wspomnisz! Nikomu też nie pokażesz tego listu! Nikt o tem nie powinien wiedzieć. Urządź się tak mądrze, żeby cię nikt nie spostrzegł.

Chłopak przyobiegał, że z polecenia wywiąże się jaknajlepiej i popędził.

Eugenia uspokojona wróciła do domu.

— Bogu dzięki, przynajmniej Klimczok będzie miał wiadomość odemnie! — pomyślała i odetchnęła z uczuciem ulgi.

O tym samym czasie pędził Frącek do pawilonu. Chciał się pospieszyć i wywiązać z polecenia. Rozkaz samej wielmożnej pani baronowej był mu oczywiście świętym. Był to zaszczyt, na który chciał zasłużyć pod każdym względem.

Miała jednak stać się inaczej. Właśnie zapał, z jakim wziął się do dzieła, miał mu zaszkodzić. Chłopak przesadził w środkach ostrożności. Właśnie bojaźliwość, z jaką oglądając się na wszystkie strony, czaił się i skradał między krzakami, zwróciła uwagę barona, który właśnie wracał do pałacu. Frącek pomiarkował za późno, że wielmożny pan baron śledził go oczyma. Chciał więc dać drapaka. Ale głos barona zatrzymał go na miejscu.

Za chwilę Helffeld trzymał już chłopaka za uszy.

— Co ty znowu wyprawiasz, lada-co? — krzyknął surowo na Frącka, który drżał z obawy. — Znowu chcesz pewnie wybrać młode z gniazda, albo kraść owoc?

— He, ty łobuzie! Dlaczego to tak czaisz się przed ludźmi! O dziesięć mil można poznać po tobie, że masz nieczyste sumienie!

U Frącka dusza siedziała na ramieniu.

Pochwycony i targany za uszy przez barona, wił się i uniewinniał, że nie chciał wybierać gniazda, ani kraść owoc.

Lecz baron nie puszczał go z ręki.

— Więc jakie trzymają ci się figle?

Dodatek niedzielny »7 Groszy«

Rok II

Niedziela, dnia 16 lipca 1933 r.

Nr. 193

Przepowiednie astrologiczne

dla urodzonych od 17 do 22 lipca.

Urodzeni w tych dniach odznaczają się ostrożnością graniczącą nieomal z nieufnością; usposobienia są zazdrosnego. Odwaga u nich niewielka, natomiast są przedsiębiorczy, ambitni, oszczędni i gospodarni, lecz zanim się zabiorą do jakiejś sprawy, wszystko najpierw dokładnie przemyślą, lubo często się mylą. Zakładniczą cechą ich charakteru: nadzwyczaj dobra pamięć i bujna fantazja.

Prognoza wpływów kosmicznych na siemię i ludzi na czas od 17 do 22 bm.

Ziemia nasza wciąż jeszcze krąży w zodiaku „rakka”, to też:

Dzień 17-ty: będzie niebezpieczny dla przyrody i ludzi — w różnych krajach możliwe wielkie katastrofy żywiołowe jak oberwania chmur i trzęsienia ziemi.

Dzień 18-ty: natomiast dodatni dla wszystkich, którzy podejmują dłuższą podróż lub zabierają się do większego przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego.

Dzień 19-ty: zmienny — przeto działać i postępować ostrożnie, zwłaszcza jeśli zamierzasz wszcząć proces.

Dzień 20-ty: jest dniem krytycznym, ale dla tych, którzy sprawują rządy.

Dzień 21-szy: wywiera wpływ mieszany, przeto można się spodziewać nagłych zmian i poważnych niepokojów.

Dzień 22-gi: będzie ujemny przed południem; — po południu nastąpi polepszenie. Również w tym dniu nie są wykluczone katastrofy żywiołowe.

Skazynka redakcyjna porad prawnych.

Zajęcie poborów

Wobec licznych zapytań jakie należności i w jakiej wysokości są potrącane z uposażeń służbowych w drodze egzekucji, informujemy, jak następuje:

Uposażenia służbowe i zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emerytalne, pensja wdowa i sieroca) osób, będących w publiczno-prawnym stosunku służbowym, pracowników samorządowych oraz diety posłów i senatorów, wynagrodzenie pracowników umysłowych i robotników, tudzież świadczenia powtarzające się, których celem jest zapewnienie utrzymania, należnego z tytułu: alimentów, renty za utratę zdolności do pracy, ubezpieczenia, wsparcia lub z jakiegokolwiek innego tytułu prawnego, jeżeli nie przewyższają tysiąca dwustu złotych miesięcznie, — podlegają egzekucji w jednej piątej części, a na zaspokojenie należności alimentarnych także w drugiej części, przyczem suma stu złotych miesięcznie wolna jest od egzekucji, chyba że dochodzone są należności alimentarne. Jeżeli dłużnik otrzymuje miesięcznie powyżej tysiąca dwustu złotych, egzekucji podlega nadto połowa całej przewyżki, a na zaspokojenie należności alimentarnych również i druga połowa.

Przy zbiegu egzekucji należności alimentarnych z egzekucją innych należności jedna piąta część podlega egzekucji za wszystkie długie ogółem, druga zaś część piąta na zaspokojenie samych tylko należności alimentarnych o ileby pierwsza część na nie przy zbiegu z innymi wierzytelnościami nie wystarczała. Według tej samej zasady podlega egzekucji przewyżka ponad tysiąc dwieście złotych miesięcznie.

Dodatki, które pracownik otrzymuje na utrzymanie członka rodziny, podlegają w całości egzekucji na zaspokojenie należności alimentarnych tego członka przed innymi należnościami.

Dochody wyżej wymienione, oblicza się wraz z wszystkimi dodatkami i wartością świadczeń podatków, składek emerytalnych i opłat publicznych, należnych z ustawy.

Odpowiedzi redakcji

Wny P. Z. O. Żebacz. Materiału nie posiadamy. A może pan nam go dostarczy? „Parafianin” Józefowice. Dodatek kościelny ma charakter dobrowolnego składkowego, — bo niema ustawy nakładającej obowiązek płatnika tego podatku.
P. „25”. Po przewalutowaniu suma ta wynosi 148,15 złotych, które kasa gminna winna Panu wypłacić.

Owoce wyśmienitym środkiem leczniczym

Nadchodzi okres, w którym warto przypomnieć sobie kurację owocową, gdyż owoce działają na cały organizm znakomicie. Zawarte w nich kwaski, działają na przewod pokarmowy, rozpuszczają nagromadzone w tkankach trucizny, włókna owocowe pobudzają ruch robaczkowy jelit i ułatwiają trawienie, zawarte w nich obfite sole krwi są niezbędnym składnikiem tkanek, cukier i inne składniki stanowią pierwszorzędny materiał odżywczy.

Leczenie dietą niemal wyłącznie owocową, oczywiście z przepisu lekarza, może usunąć z organizmu nawet najcięższe zmiany chorobowe. Leczenie to najlepiej podjąć w czasie zbioru odpowiednich owoców. Znane są znakomite wyniki lecznicze z pozłomkami, w chorobach nerek, pęcherza, wątroby, artretyzmu i t. d.

Owoce, obfitujące w sole wapienne, jak: pozłomki, śliwki, agrest, wzmacniają dzieci osłabione, krzywicą i innymi chorobami

dotknięte. Jabłka, obfitują w sód, fosfor, żelazo, kwaski — działają na cały organizm znakomicie.

Stale wyłączne odżywianie się owocami, nie jest wskazane, a jedynie tylko dodatki do zwykłego pożywienia, lub w celach leczniczych w czasie dłużej, lub krócej trwającej głodówki.

Leczenie owocami trwa różnie: zwykle 4 do 6 tygodni.

W czasie kuracji owocowej występują, podobnie jak w głodówce objawy osłabienia, rozdrażnienia, przygnębienia. Osoby bardzo wrażliwe, lub chcące przez czas leczenia pracować, mogą codziennie wypić pół do 1 litra mleka; kuracja przedłuża się wprawdzie przez to, lecz i tak cel osiągnie. Należy przytem owoce spożywać rano i w południe, a mleko wieczorem, przyczem można i owoce (wieczorem).

Najbardziej znane owoce mają następujące własności: czarne jagody, spożywane na sucho, stanowią dobry środek przeciwbiegunkowy; sok z czarnych jagód leczący wszystkie choroby jelit, wyciąg zaś służy do pędzlowania w wypryskach skórnych i w chorobach grzybkowych błony śluzowej ust. Sok z jagód rozcieńczony z wodą służy jako doskonałe płókanie w chorobach błony śluzowej, ust i gardła.

Jeżyny wypędzają robaki; sok z nich działa napotnie i rozpuszcza śluz (flegmę).

Pozłomki doskonale działają w kamieniach nerkowych, wypryskach skórnych, obrzęku wątroby, żółtacze, artretyzmie, robakom, chronicznym zatwardzieniom, zatruciach fermentami kiszkowymi i t. d.

Maliny przeczyszczają. Sok z nich łagodzi gorączkę.

Poprzedki (ciemne) skutkują w artretyzmie, wodnych obrzękach, katarach płuc i oskrzeli.

Borówki czerwone są skuteczne w reumatyzmie i artretyzmie. Sok z nich wyciągający jest dobrym środkiem łagodzącym gorączkę.

Do owoców jesiennych powrócimy w właściwym czasie.

Pomidory

Dojrzewanie i plon pomidorów przypada na miesiące: koniec lipca, sierpień i wrzesień. Doświadczenia prowadzone na stacjach i polach doświadczalnych wykazują, że pomidory cięte wydają owoce znacznie wcześniej, że owoce są większe aniżeli roślin nieciętych, pozostawionych dowolnemu wzrostowi. Stąd płynnie wniosek, że należy pomidory ciąć.

Pomidory po wysadzeniu do gruntu, zaczynają się krzewić w ten sposób, że z każdego kępa liścia wyrastają pędy tak zwane wtórne, następnie pędy wtórne wybarwiają pędy trzecie i w rezultacie pomidor rozrasta się silnie, tworzy długie rozgałęzione krzewy zielone. Pomidory nie cięte tworzą duże, silne krzaki, rosną bardzo szybko przez całe lato, mało wiążą w tym czasie owoców, dopiero pod jesień w końcu sierpnia, początku września zarwiają dużo, lecz drobnych, mało do-rodnych owoców, a dojrzewanie tych owoców wypada zbyt późno.

Cięcie pomidorów jest czynnością, którą powtarza się w miarę wzrostu roślin i należy rozpocząć cięcie jak najwcześniej i powtarzać tyle razy, ile zajdzie potrzeba. Właściwie cięcie winno być wykonane w chwili, kiedy pędy są małe, wskutek obcinania małych pędów, nie narażamy rośliny na większe straty.

W wielu wypadkach do cięcia pomidorów przystępuje się zbyt późno, wskutek czego zmuszeni jesteśmy wycinać duże pędy, co wpływa na zmniejszenie plonu tej rośliny.

Cięcie pomidorów wykonane zapóźno, zmniejsza i opóźnia owocowanie.

W wypadkach, gdy przeoczmy najodpowiedniejszą porę cięcia, a rośliny w ciągu tego czasu silnie się rozkrzewiły i powyrastały w duże pędy wtórne, trzecie, a nawet czwarte, to takich pomidorów znacznie będzie lepiej nie ciąć zupełnie.

Cięcie polega na tem, że na jednej roślinie pozostawia się jeden, lub dwa, czasami trzy pędy, zależnie od warunków.

Przypuśćmy, że prowadzić będziemy pomidory na dwa pędy, w tym celu wybiera się dwa pędy boczne (wtórne) najsilniejsze wszystkie inne usuwa się, jako niepotrzebne przy nasadzie liścia w chwili, kiedy są jaknajmniejsze.

Zwrócić należy przy wycinaniu pędów baczną uwagę, aby nie usuwać liści i szypulek kwiatowych na pozostawionych pędach. Dalsze następne cięcia polegają na stałym wycinaniu pędów bocznych w miarę wzrostu tychże.

W pierwszej połowie sierpnia kończy się cięcie pomidorów i przycina się wierzchołki pędów nad ostatnią szypulką kwiatową.

Kultura pomidorów wzmaga się z rok na rok. Widać ich coraz to więcej nie tylko po ogrodach i polach w gospodarstwach rolnych ale również w ogródkach działkowych podmiejskich. Pomidory znajdują w każdej kuchni wszechstronne zastosowanie, o czym napiszemy nieco później.

Kącik Wilczą

Bajka o krasnoludku i olbrzymie

Dawno, dawno temu żył mały krasnoludek. Krasnoludek ten był tak maleńki, że z łatwością mieścił się w napastrku. Każda część ciała u tego krasnoludka była małeńka, ręce, nogi, głowa nos; ale zato posiadał bardzo ruchliwy języczek i ogromnie szerokie usta. Umiął mówić jak adwokat.

Pewnego dnia krasnoludek udał się w odwiedziny do swego kuzyna, który mieszkał pod mrowiskiem. Droga do mrowiska prowadziła przez las. Krasnoludek posiadał bardzo małe nogi, nie przeto dziwnego, że podróż szła powoli. Krasnoludek wkrótce zmęczył się i usiadł na kapeluszu młodego grzyba. Gdy tak siedział i ciężko oddychał po męczącym marszu, w koronach drzew groźnie zaszywano i przed przestraszonym człowiekiem stanął olbrzym. Buty olbrzyma były tak wielkie, że krasnoludkowi zdawały się być olbrzymimi kominami. Po ramieniu olbrzyma krasnoludek mógłby przechadzać się godzinami. Olbrzym rzekł do krasnoludka:

krasnoludka, który potrafił tak wychwalać możliwości swego właściciela. Uśmiewaczy się serdecznie, rzekł do karzełka. Każdy z nas posiada zatem równą wartość, gdyż co jeden umie tego nie potrafi drugi. Dotąd tego nie wiedziałem. W nagrodę za to, że od ciebie karzełka tego się dowiedziałem. zaniosę cię do twojego kuzyna.

W krasnoludku serce zadrżało. Olbrzyma cieszył przestach krasnoludka, schował chusteczkę, wielką jak prześcieradło, do kieszeni i roześmiał się głośno. Śmiech ten rozległ się po lesie niby potężny grzmot. Biedny krasnoludek obejrzał się za myślą dziurą w którą mógłby się schować. Olbrzym zlitował się wreszcie nad przestraszonym ludkiem i rzekł:

Nie bój się, nic złego ci nie uczynię. Nie lubię zneść się nad słabszym. Słowa „słabszy” ubodło karzełka i butnie zawołał. Nie sądz olbrzymie, że ja nic nie potrafię. Umiem wiele rzeczy. Umiem na przykład unieść żdźbło słomy, o ile nie jest zbyt długie, umiem wrzucić do wody ziarno piasku i... Ha, ha, ha, rozległ się znów w lesie potężny śmiech olbrzyma, przestań, przestań to mi dopiero czyni bochaterskie, ha, ha, ha.

Drwiny olbrzyma jeszcze więcej oburzyły karzełka. — Najdonośniejszym głosem, na jaki mógł się zdobyć zawołał: — Nie śmieć się olbrzymie, bo mogę dobieść ci, że potrafię dokonać takich rzeczy, jakich ty nie możesz.

— Nie przesadzaj krasnoludku, odparł olbrzym, jestem jednak ciekawy, co to takiego.

— Co takiego? A więc powiedz mi, czy potrafiłbyś z twoimi, butami podobnymi do kominów przejść przez dziurkę od klucza jak ja to potrafię? Czy możesz schować się w mysiej dziurce, lub też na grzbiecie wróbla odbyć podróż w powietrzu? Tego nie potrafiłbyś, a ja to umiem, szczylił się krasnoludek.

Olbrzym znów roześmiał się. Tym razem śmiał się gorliwego języczka

To powiedziawszy, chwycił krasnoludka dwoma palcami, wsadził go na głowę i udał się drogą. Już za kilka minut stanął przed mieszkaniem kuzyna. Karzełek rad, że podróż odbył tak szybko, grzecznie podziękował olbrzymowi, poczem rozstali się. Od tego czasu między olbrzymem i krasnoludkiem zapanowała serdeczna przyjaźń. Olbrzym jak mógł starał się przysłużyć karzełkowi, który go serdecznie polubił.

ZLECENIE.

Szeł wyszedł na miasto i pozostawił w biurze praktykanta. Po powrocie pyta go:

— No cóż, był tu kto ze zleceniem?

— Owszem, przyszli dwa ludzie, wydali mi polecenie: „ręce do góry!”, i zabrali ze sobą całą kasę.

(New Yorker)

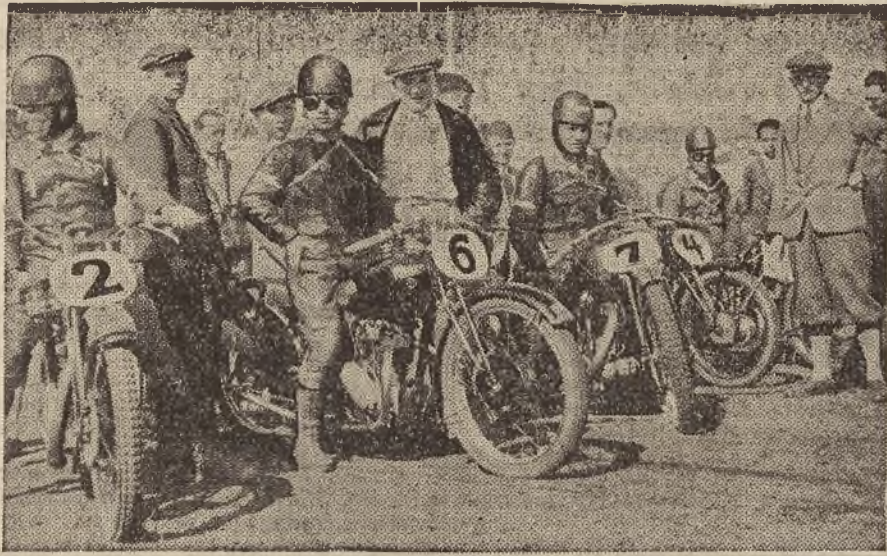

— Chwytasz powietrze jak zraniony ptak. Czy jesteś chorys Mówiąc to olbrzym uśmiechnął się tak wrzeimnie, że

Przekupień odpustowy na Jasnej Górze, w Częstochowie.

Słowiańscy goście w Mysłowicach

Przed niedzielnym raidem motocyklowym na torze żużlowym w stadionie myślowickim.

Typ częstochowskiej handlarki dewocjonaljów podczas odpustów na Jasnej Górze.

MATKA Z CÓRECZKA.

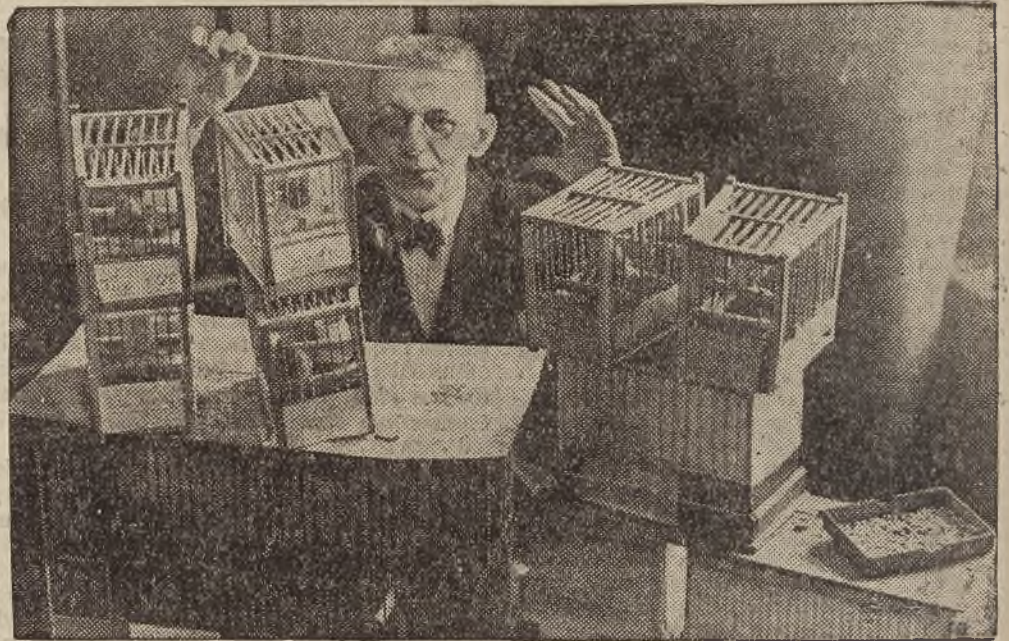
Obraz, malowany przez holenderskiego artystę-malarza Franciszka Hals'a (1580—1666 r.), wielkiego mistrza-pioniera holenderskiej szkoły malarzkiej. Hals pozostawił wiele portretów, które swą oryginalnością i wyrazistą plastyką jeszcze dzisiaj są popularne.

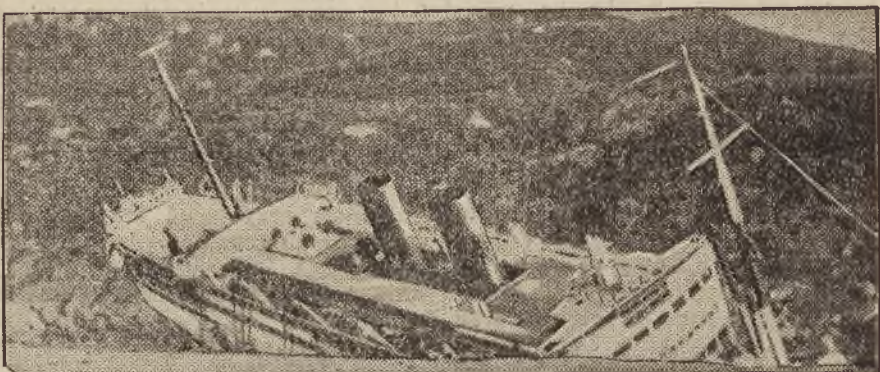
Dziatwa na plaży morskiej pod czułą opieką oka bezpieczeństwa.

Ludzie bogaci, żyjący bez troski, mają dziwne upodobania. Jedni zbierają znaczki pocztowe, drudzy monety, inni fajki, zegarki, laski, broń i t. p. Pewien bogaty Amerykanin, namiętny lubownik piwa, z Chicago zgromadził w swym pałacyku 10.000 kuli piwnych różnego formatu i wielkości.

Nagrywanie śpiewu ptaków na płyty gramofonowe.

Parostatek francuski „Nicolas Paquet” na jechał na wybrzeżu północno-afrykańskim koło Tangery na skałę podwodną i zatonął. Na szczęście tak pasażerowie jak i załoga zdołali się uratować.

W wiedeńskim parku Resslera odsłonięto pomnik, wystawiony ku uczczeniu pamięci wynalazcy maszyny do szycia, mistrza krawieckiego Józefa Maderspergera. Madersperger urodził się w Tyrolu, mieście Kuźstein. Zmarł w roku 1850 w największej nędzy. W odsłonięciu pomnika wzięły udział liczne delegacje Tyrolczyków w swych malowniczych strojach ludowych.

Adolf Hitler i jego współpracownicy

Nieukrywani wrogowie Polski

Elementy, z których rekrutuje się krag najbliższych paladynów kanclerza Rzeszy Hitlera są najrozmaitszego autoramentu. Przeważa w nich czynnik wojskowy z byłej armii cesarskiej, są jednak również ludzie młodzi, którzy wstąpiwszy do ruchu narodowo-socjalistycznego, po opuszczeniu ławy szkolnej, obecnie już jako „weterani“ znaleźli się na czołowych stanowiskach, rządowych i partyjnych.

Goering

Najbliższym współpracownikiem jest były kapitan - lotnik Goering, posiadacz odznaczenia pour la merite, prezydent pruskiej rady ministrów, zastępca namiestnika Rzeszy w Prusach (namiestnikiem jest sam kanclerz Hitler), pruski minister spraw wewnętrznych, minister lotnictwa Rzeszy i w dodatku przewodniczący Izby poselskiej Reichstagu). Oprócz tych 5 godności państwowych piastuje jeszcze szereg funkcji partyjnych i towarzyskich. W jaki sposób potrafił podzielić swój czas, pozostanie jego tajemnicą.

Goebbels

Dr. Goebbels, minister propagandy i największy i najzdolniejszy demagog, przytem porywający mówca, zdolny do ekscytowania tłumów. Niskiego wzrostu, kulejącego jest żywym zaprzeczeniem „rasowego“ Niemca i tego nordyjskiego typu, do którego namiętnie wzdycha.

v. Epp

General-porucznik v. Epp namiestnik Bawarii, były dowódca osławionego korpusu „Oberland“, który w czasie powstań górnośląskich wstąpił się krwawymi egzekucjami. v. Epp był również dowódcą „Einwohnerwehr“ w Bawarii i w tym charakterze zdławił z całą właściwą mu bezwzględnością strejk robotników w r. 1920.

Hess

Zastępca Hitlera na stanowisku kierownika partii narodowo-socjalistycznej jest Hess, stary jego towarzysz i internowany wspólnie z Hitlerem w twierdzy Landsberg.

Dr. Frick

Dr. Frick, minister spraw wewnętrznych Rzeszy, jedyny z czołowych mężów ruchu nar.-socjalistycznego, który przekroczył 50 rok życia. Aresztowany był razem z Hitlerem za pucz monachijski w r. 1923 jeden z pierwszych posłów tej partii do parlamentu Rzeszy.

Jako pierwszy narodowo-socjalistyczny minister w Turynii w r. 1930, przygotowywał kadry przyszłych hitlerowskich urzędników i tworzył pierwsze prawa o zabarwieniu społecznym. Na uniwersytecie w Jenie utworzył katedrę społecznej antropologii, ucieleśniając w ten sposób partyjne stanowisko o czystości rasy niemieckiej. Posiada wrodzony dar politycznego przeczuca groźącego niebezpieczeństwa.

Roehm

Roehm, naczelny dowódca oddziałów szturmowych, uczestnik wyprawy górnośląskiej, zamachu w Monachium i instruktor wojsk bolszewickich. Znany ze swoich brzydkich afer homoseksualnych.

Darre

Darre, minister wyżywienia i rolnictwa Rzeszy, pruski minister rolnictwa. Organizator ruchu chłopskiego, który tak wydatnie przyczynił się do zwycięstw wyborczych, twórca narodowo-socjalistycznego programu agrarnego.

Alfred Rosenberg

Alfred Rosenberg, Niemiec bałtycki, architekt od r. 1920 w Niemczech, naczelny

redaktor urzędowego organu partii „Völkischer Beobachter“, szef partyjnego urzędu polityki zagranicznej, konkurencyjnej organizacji oficjalnego Auswärtiges Amt, która geheimratów przyprawia o białą gorączkę.

Rosenberg nienawdził katolicyzmu i gdyby nie względy polityczne, z pewnością rozpętałby nowy „Kulturkampf“ w Niemczech. Podobnym uczuciem obdarza żydów a ze względów partyjnych masonów i komunistów. Nie może się pogodzić ze wzrostem państwa polskiego. Hitler podlega jego wpływowi.

Dr. Otto Wagner

Dr. Otto Wagner, b. kapitan generalnego sztabu „obrońca Poznania“, który ochciał w r. 1919 zorganizować zbrojny

opór wojsk niemieckich i aresztować Paderewskiego. Rozbrojony czmychnął do Łotwy i znalazł przytułek w żelaznej dywizji generała v. Goltza. Jak na prawdziwego Landsknechta przystało, walczył później w szeregach „Legionu niemieckiego“ przeciwko bolszewikom, następnie bił się z Lotyszami o nadanie ziemi rolnej wzamian za wypędzenie czerwonej armii. Nie brak go też w zamachu Kappa. Obecnie jest „komisarzem unifikacyjnym“ dla związków i organizacji gospodarczych.

Trzeba Hitlerowi przyznać, że potrafił skupić obok siebie oddane mu ślepo żywo, których awanturmicza żyłka i chęć do przygód idzie w zawody z pojęciem swoistej miłości ojczyzny.

Robotnicy właścicielami kopalni

słynnej ze strasznej eksplozji

Wrocław, 13 lipca.

W zagłębiu węglowym „Nowa Ruda“ (Neurode) w powiecie Kłodzkim na Śląsku Wrocławskim nastąpiła w lipcu 1930 r. na kopalni „Wacław“ straszna eksplozja gazów, podczas której 152 górników postradało życie. Właścicielką kopalni była „Śląska Akcyjna Spółka Elektryczna“. Wyższy krajowy urząd górniczy w Wrocławiu postawił gwarectwu kopalni „Wacław“ takie warunki dalszej eksploatacji, iż właściciele stanęli przed alternatywą albo zaciągnąć krociową pożyczkę na przeprowadzenie wymaganych adaptacji, albo też kopalnię zamknąć. Po długim namyśle zdecydowało się gwarectwo kopalnię z początkiem roku 1931 zupełnie unieruchomić jako przedsiębiorstwo nieopłacające się.

Skoro zapowiedz unieruchomienia kopalni „Wacław“ stała się faktem dokonany opanowało wszystkich robotników w całym noworudzkim okręgu węglowym zrozumięło podniecenie i oburzenie. Mimo wszystko spodziewali się pozabawienia pracy górniczej, że unieruchomienie kopalni będzie tylko tymczasowym zarządzeniem, dopóki gwarectwo nie upora się z trudnościami finansowymi i technicznymi, zwłaszcza, że roboty konieczne w podziemiach były dalej wykonywane. Skoro atoli obliczenia wykazały, że rentowność kopalni jako przedsiębiorstwa prywatno-gospodarczego w danych warunkach jest niemożliwa, zarządziło gwarectwo zatrzymanie pomp co było równoznaczne z zatopieniem kopalni.

Pod naciskiem zredukowanej załogi oświadczył rząd pruski, że prace konieczne będą na koszt państwa dalej kontynuowane, dopóki rzeczoznawcy nie orzekną, czy kopalnię da się utrzymać. Lecz załoga nie zaspiała w pracy. Założono spółdzielnię, która się zaopiekowała dalszymi losami kopalni „Wacław“. Do spółdzielni przystąpił wszyscy zredukowani robotnicy i dzisiaj liczy ona przeszło 3000 członków i udziałowców. Kiedy

gwarectwo wystawiło kopalnię na licytację, nowa spółdzielnia nabyła ją, mimo że żadnymi funduszami gotówkowymi nie rozporządzała. Kapitałem zakładowym nowej spółdzielni górniczej była praca i bezpłatne świadczenia członków jak wykonywanie prac przy pompach, zabudowania ganków, utrzymanie w należytym porządku maszyn i budynków kopalnianych, dostawa drzewa i t. p. Obecnie zgodził się Śląski Urząd Krajowy Pracy wyasygnować 120.000 marek z funduszu bezrobocia na uruchomienie kopalni.

W ubiegły poniedziałek przyjęto do pracy pierwszych 60 robotników, zajętych uporządkowaniem nawierzchni terenu kopalnianego. We wtorek nadeszło z wyższego urzędu górniczego zezwolenie na podjęcie ruchu szybowego i 200 dalszych b. górników zostało natychmiast zatrudnionych a do sześciu miesięcy spodziewa się zarząd nowej gwareckiej spółdzielni „Wacław“ tak ruch jak i eksploatację do normalnego stanu z przed katastrofy w lipcu r. 1930.

„Dziwna rzecz! — Skoro robotnicy sami przełamali i pokonali wszystkie przeszkody, znalazły się i środki na dalsze utrzymanie kopalni w ruchu.

28. lipca br. zostanie gwarecka spółdzielnia górnicza sądownie zapisana jako właścicielką kopalni „Wacław“. Do spółdzielni przystępuje z większym udziałem cały powiat Kłodzki.

Tereny podziemne kopalni „Wacław“ kryją bogate zapasy węgla, dochodzące do 250 milionów ton. Jeśli dawne prywatno-gospodarcze obciążenia zakładów nie pozwoliły uzyskać rentowności, to obecnie można mieć nadzieję, że samopomoc robotnicza, zorganizowana na zasadzie spółdzielczości, opartej o szerokie warstwy społeczeństwa nie obliczona na wysoki zysk kapitałowy, sprosta zadaniom i przejętym obowiązkom utrzymania w ruchu warsztatu pracy, dającego nietylko tysiącom pracę, zarobek i utrzymanie, ale również krajowi i państwu poważne korzyści.

Wielki rozmach

czechosłowackiej produkcji filmowej

Wybudowanie nowych, wielkich, nowoczesnych urzędowych zakładów filmowych na Barrandowie w Pradze przyczyniło się do większego rozwoju czechosłowackiej produkcji filmowej. Nie mało też przyczyniło się do tego przeorientowanie się niemieckiej produkcji filmowej, która wydaje obecnie filmy tendencyjne polityczne zamiast dawnych filmów artystycznych i kulturalnych.

Czechosłowacki przemysł filmowy przeżywa obecnie okres wielkiej koniunktury filmowej i powiedzieć można, że wcale nie odczuwa kryzysu. W ostatnich latach znacznie też wzrosła artystyczna wartość czechosłowackich filmów. Temu też przypisać należy, że coraz to liczniejsze napływają zamówienie z zagranicy, głównie z Francji, Polski i Jugosławii.

W najbliższym czasie czechosłowackie wytwórnie filmowe przystąpiły do nakręcania trzydziestu nowych dźwiękowców czeskich. Na ukończeniu są filmy „Po stronie słonecznej“ pod reżyserią V. Vanczury, „Złemia śpiewa“, dźwiękowy film folklorystyczny z życia Słowaków,

skiego powieściopisarza Jarosława Kvapila.

Czechosłowacki przemysł filmowy poświęca w ostatnim czasie wiele uwagi filmom kulturalnym i reportażowym. W najbliższym czasie nakręcony będzie w Pradze film odzwierciedlający znaczenie radium, wydobywanego w Czechosłowacji w Jachimowie. Znany czechosłowacki reżyser Machty sfilmował w tych dniach katastrofalną powódź na Rusi Podkarpackiej. Film ten użyty będzie do konstrukcji wielkiego filmu reportażowego.

Żgon ofiary

zamachu politycznego

Z Belgradu donoszą: Według obiegujących pogłosek, zmarł wskutek odniesionych podczas zamachu ran b. wiceprezes kroackiej partii chłopskiej Predavec jeszcze w piątek po południu. — Ze strony urzędowej brak dotąd potwierdzenia tej wiadomości. Dziennik „Donampost“ donosi jednak o śmierci Predaveca.

Gwałtowny spadek

eksportu niemieckiego

Z Berlina donoszą:

W sferach rządowych ogromne zaniepokojenie wywołuje gwałtowne kurczenie się niemieckiego handlu zagranicznego. Ostatnia statystyka wykazuje, że nadwyżka eksportu spadła w czerwcu z 89 milionów na 29 milionów. Jeszcze jaskrawiej przedstawia się sytuacja przy porównaniu cyfr pierwszego półrocza ubiegłego i roku bieżącego. Nadwyżka eksportu z 602 milionów w roku 1932 spadła na 291 milionów w roku 1933, a zatem przeszło 51 procent. Okazuje się, że akcja bójkotowa, wbrew twierdzeniom rządu, zaważyła o wiele silniej, aniżeli początkowo przypuszczano.

Mrówka — warjatem

Entomolog hamburski, Dr. Robert Szteger, obserwując w ogrodzie życie mrówiska, zwrócił uwagę na mrówkę, która kręciła się bezustannie w kółko. Mrówka ta niebrała wcale udziału w ogólnej pracy innych mrówek, które ze swej strony jakgdyby jej unikały.

Zainteresowany niezwykle zachowaniem się owadu, entomolog zabrał mrówkę do laboratorium i obserwował ją tam w ciągu kilku dni. Mrówka z początku biegała wciąż w kółko jak szalona, potem zaczęła ciągnąć za sobą prawie nóżki, a wreszcie znieruchomiała. Po tygodniu owad był nieżywy.

Szteger przesłał mrówkę do znanego entomologa szwajcarskiego, profesora Bruna, którego prace nad systemem nerwowym owadów zdobyły sobie światowy rozgłos, z prośbą o zbadanie mózgu mrówki.

Po mozolnym i bardzo żmudnym zbadaniu (mózg mrówki jest mniejszy od główki szpilki) uczony szwajcarski zaopiniował, iż mrówka miała nowotwór po lewej stronie mózgu. Wskutek rozrostu nowotworu mrówka dosłownie zwarjowała, a wreszcie dotknęła doświadczenia paraliżem.

Oto jakże zdobywcze w dziedzinie wiedzy przyrodniczej pozwoliły uczynić postępy nowoczesnej optyki

Mały na Gibraltarze

Gdy Angliki w r. 1704 zdobyli Gibraltar, rollo się w tych okolicach od mały pawianów, które zachwatały kradzieżami dokuczaly ludności. Podanie niesie, że przyszły one do Eropy przez podwodny tunel, łączący Airykę z Europą pod cieśniną gibraltarską. Po usadowieniu się tam Anglików, rozpowszechniło się wśród ludu podanie, że panowanie Anglików zależy od pawianów, i że wypędzenie ich z Hiszpanii nastąpi z chwilą wyginięcia tamże małp.

Z biegiem lat liczba małp topniała, aż przed kilku laty pozostało ich już tylko kilka starych samców. Gubernator Gibraltaru przypominał sobie przepowiednię ludową i zadumał się. Hiszpanie bardzo często spoglądają na szczyt skały, na którym leży opuszczona przez Anglików twierdza Gibraltar, a po drugiej stronie kanału leży miasto Algeciras, którego gubernator dźlą jeszcze po 229 latach podpisuje się gubernator Algecirasu i Gibraltar. (Chwilowo w okupacji W. Brytanji).

Takie legendy pomyślał sobie gubernator angielski — mogą być czasem niebezpieczne. Trzeba było zatem coś poradzić. Sprawdzono więc z Airyki dwie pary małp, a na włosną liczbę ich powiększona została o dwoje młodych. Przyszłość Anglii na Gibraltarze jest zapewniona.

Banda Hanysa Stolorza

W latach 1920 do 1923 grasowała na terenie przemysłowym Górnego Śląska, niezwykle zuchwała banda rabusiów, których hersztem był Hanys Stolorz z Szoplic, Herszt baniry popelniał samobójstwo w Pszczynie. Członkowie bandy: Chmura, Koza, Orkisz, Augustyński, Kołodziejczyk, Magiera i inni zginęli również, bądź w wlezieliach, bądź też w walkach z policja.

Historja zbrodni bandy Hanysa Stolorza, została napisana przez red. Stanisława Nogaję i wydana w książce. Książka zawiera niezwykle ciekawe szczegóły z życia bandytów. Nabyć je można w każdej księgarni, oraz u agentów „Ślednic Groszy“ na cenie złóżonej za 80 groszy.

Pierwszy dzień kobiecych mistrzostw lekkoatletycznych

Nowy rekord światowy Wajsówny. Orłowska dwukrotną mistrzynią Polski

Na stadionie w Król. Hucie odbył się w sobotę pierwszy dzień mistrzostw lekkoatletycznych Polski pań, które przysporzyły Polsce nowych laurów w formie wspaniałego wyniku Wajsówny w rzucie dyskiem, która już po raz szósty z rzędu poprawiła swój własny rekord światowy.

Tym razem rzut jej jest o 52 cm lepszy od jej ostatniego rekordu światowego i wynosi 43,08 m. Piękny wynik Polki spotkał się z niebywałym entuzjazmem ze strony publiczności, lecz skromna Polska, nie pragnąca owacji, znikła w szatni.

Na starcie w pierwszym dniu zawodów stanęły prawie wszystkie zgłoszone zawodniczki, które mają coś do powiedzenia w polskiej lekkiej atletyce. Pięknymi sukcesami może się poszczycić Śląsk dzięki doskonałej sprinterke Orłowskiej i Sikorzance, Orłowska w sobotę dwukrotnie święciła tryumfy: w biegu na 60 i 200 mtr., zdobywając w pięknym stylu dwa pierwsze miejsca. Na wyróżnienie zasługują również młodzianka zawodniczka z „Jagielonii” (Białystok) Tokarzewiczowa, następnie Jasińska z Poznania, Gotlibówna z Krakowa, Hulaniczka z Warszawy oraz Janowska z Łodzi.

Wyniki są następujące:
Rzut dyskiem: Przedboje. Start rekordzistki świata Wajsówny zrobił swoje. Już jako druga z kolei rzuca Jadzia. Błyskawiczny obrót... Dysk jakby wyrzucony kolosalną siłą, płaskim torem wzbija się w górę i pada o prawie 50 cm za chorągiewkę, odznaczając rekord światowy. Okrzykiem nie był koniec. Rzut Jadzi wyrwał rzeczywiście niezatarte wrażenie. Nowy rekord światowy Wajsówny wynosi 43,08 m.

Ponadto do finału w niedzielę, 16. b. m. wchodzi Cejwikówna 33,46 m, Jasińska 33,11, Janowska J. 32,83, Orzelówna 31,07, Stażewska 30,51 m.

Bieg 200 m. stał znów pod znakiem popisu sympatycznej Orłowskiej. W pięknym stylu przychodzi do mety w czasie 26,9, 2) Gotlibówna (Kraków) 27,8, Nowy rekord okręgu krakowskiego. 3) Białasówna (Pog. Kat.) 28,2 sek. 4) Głażewska (Łódź). 5) Nowacka (Warszawa). 6) Chrzanowska (Warsz.).

Bieg 60 m. był jedną z najciekawszych konkurencji zawodów. Podniecenie na widowni dość wyraźne, gdyż w finale startowały aż 3 Ślązaczki, które walczyły nie bez szans. Tytuł najszybszej kobiety w Polsce na tegorocznych mistrzostwach zdobyła Orłowska (Śląsk) 7,9 przed Sikorzanką (Śląsk) 8,1 sek., 3) Freiwaldówna (Kraków) 8,2 sek., 4) Preisówna (Śląsk), 5) Baumgartenówna (Bydgoszcz), 6) Chrzanowska (Sokół Warsz.).

Zdobył je przez obie Ślązaczki dwu pierwszych miejsc jest pięknym sukcesem stadionstek. Wogóle trzeba stwierdzić, że Śląsk popisał się dobrze.

Pchnięcie kulą: Konkurencja ta zgóry zapowiadała się jako ciekawy pojedynek pomiędzy mistrzynią Polski Jasińską (Poznań), a Jadzią Wajsówną. Ślązaczki tu nie odgrywały żadnej roli i widać, że rzuty u naszych pań są nadal najsłabszą ich stroną. Ostatecznie pierwsze miejsce przypadło znów Jasińskiej (Poznań) wynikiem 11,76 mtr., 2) Wajsówna (Pabianice) 11,64 mtr., 3) Lewinówna (Warszawa) 10,73 mtr., 4) Cejzikowa (Warszawa) 10,57 mtr., 5) Janowska J. (Łódź) 9,80, 6) Janowska M. (Pabianice) 8,97.

Skok w dal z rozbiegiem: W pierwszej kolejce skoków na czoło wysunęła się Sikorzanka (Stadion Król. Huta) skokiem 5,05 mtr. Następnie skacze Kwasniewska (Łódź) 4,64, Janowska 4,73, Piotrowska (Warszawa) 4,54, Byłomska (Śląsk) 4,10, Preisówna (Śląsk) 4,61.

Tokarzewiczówna (Białystok) 5,05. Freiwaldówna 4,61. W drugiej kolejce skoków Sikorzanka poprawia swój wynik na 5,18 mtr., zaś jej najgroźniejszą konkurentką uzyskują: Piotrowska 4,63, Towarzewiczówna 4,39. W większości pań daje się zauważyć poważny brak opanowania na odskoczni, jednak materiał jest pierwszorzędny.

Do finału w skoku wdał z rozbiegiem wchodzi: 1) Sikorzanka Aniela (Stadion) 5,18, 2) Tokarzewiczówna (Jagielonia Białystok) 5,05, 3) Janowska Jadwiga (Krusche Ender, Łódź) 4,75, 4) Hulaniczka Albina (AZS Warsz.) 4,68, 5) Piotrowska Maria (AZS Warsz.) 4,63, 6) Freiwaldówna Maryla (Makabi Kraków) 4,63.

Skok w dal z miejsca: 1) Sikorzanka (Stadi.) 2,36, 2) Hulaniczka (AZS. Warsz.) 2,34, 3) Jasińska (AZS Poznań) 2,32, 4) Wasilewska (Pog. Kat.) 2,19, 5) Tokarzewiczówna (Jagielonia) 2,17, 6) Schoenmannówna (Makabi Bielsko) 2,14.

Skok wwyż: Następujące zawodniczki zakwalifikowały się do finału w skoku wwyż:

1) Orzelówna (Stadion) 1,40,5, 2) Płucikówna (Brygada Cz.) 1,40,5, 3) Janowska Jadwiga (Kr. Ruder Łódź) 1,40,5, 4) Wajsówna (Sokół Pabianice) 1,40,5, 5) Piotrowska (AZS. W.) 1,40,5. Prócz tego osiągnęła 6. miejsce we finale: Janowska Maria (Sokół Pabjan, 1,38,5.

W pchnięciu kulą uplasowały się:
 1) Jasińska Wanda (AZS Poznań) 11,76, 2) Wajsówna Jadwiga (Sok. Pabianice) 11,64, 3) Lewin Sonia (Makabi Wilno) 10,75, 4) Cejzikowa Genof. (AZS. Warsz.) 10,57, 5) Janowska Jadwiga (Kr. Ender Łódź) 9,80, 6) Janowska Maria (Sokół Pabianice) 8,97.

Nowy atak na Kusocińskiego

W prasie szwedzkiej, jak donoszą ze Sztokholmu, pojawiły się nowe ataki przeciwko Kusocińskiemu, kwestionujące jego amatorswo. Tym razem dano spokój sprawom tegorocznym, wyjaśnionym dostatecznie niedawno, ale sięgnięto do roku 1931, gdy Kusociński poraż pierwszy startował w Finlandji. W prasie szwedzkiej zarzucają, że Kusociński za pośrednictwem pewnego managera, nazwiskiem Kazimierski, zarobił na starcie w roku 1931 w Finlandji 200 dolarów.

Jak się okazuje, po sprawdzeniu powyższych wiadomości w klubie „Warszawianka”, managerem startu Kusocińskiego w Finlandji był w rzeczywistości Petkiewicz, który ukrywał się za Kazimierskim. Dyskwalifikacja Petkiewicza, która następnie została uchwalona, spowodowana była także i na skutek wyjaśnienia sprawy z managerowaniem startu Kusocińskiego w Finlandji. Cała ta afeta działa się poza plecami Kusocińskiego.

I dzień mistrzostw pływackich Śląska

Ćwiczenia absencja asów. — Karliczek bohaterem dnia. — Nowe rekordy Polski na 1000 m. i 1500 m.

W sobotę rozpoczęły się na pływalni Stadionu myślowickiego dwudniowe zawody pływackie o mistrzostwo Okręgu Śląskiego. Na starcie stanęły przeważnie utalentowane młode siły, zawiódła natomiast część asów, jak np. Maerz, który choć był na zawodach, nie startował, Ficówna, która płynęła tylko w sztafecie. Zabrakło też Jarkuliszówny. Zawody pokazały, że Okrąg Śląski posiada szereg młodych obiecujących zawodników i zawodniczek. Wyniki uzyskane są naogół przeciętne, z wyjątkiem 400 m. stylem dowolnym Karliczka, który na tym dystansie uzyskał czas zaledwie o 4 sek. gorszy od rekordu polskiego. Ten sam zawodnik, reprezentujący już dziś europejską klasę, ustalił nowe rekordy Polski na 1000 m. (14:22,2) i na 1500 m. (21:52,8), znacznie lepsze, od dotychczasowych. Organizacja zawodów sprężysta i

sprawna; konkurencje rozgrywane z zegarkową punktualnością. Widzów naogół niewiele.

Wyniki I. dnia mistrzostw są następujące:
100 m. styl klasyczny — panowie: 1) Widera (KPS) 1:28,8. 2) Wieszołek (Pogoń) 1:30,2. 3) Śliwiok (KPS) 1:32,6.

200 m. styl klasyczny — panie: 1) Priczówna (T. P. G.) 3:39,2. 2) Piszczykówna (Pogoń) 3:43,9. 3) Gwoździńska (KPS) 3:45,8.

400 m. styl dowolny — panie: 1) Arndtówna (KPS) 8:06,4. 2) Walachówna (TPG) 8:12,4. 3) Klasikówna (TPG) 8:45.

400 m. styl dowolny — panowie: 1) Karliczek Joachim (EKS) 5:21,7 (czas o 4 sek. gorszy od rekordu polskiego). 2) Karliczek Gerhard (EKS) 5:55,5. 3) Praski (KPS) 5:58. 4) Anders (TPG) 6:41,8.

Sztafeta 4×100 m. styl klasyczny — pa-

W Ameryce wypróbowano nowy rodzaj spadochronu. Pasażer siada w wygodny fotel, do którego jest przymocowany spadochron. W razie niebezpieczeństwa specjalny przyrząd wyrzuca pasażera z fotela i spadochronem, który w miarę opadania ku ziemi automatycznie się rozwija i opuszcza na ziemię.

nowie: 1) „Pogoń” — 6:20,2. 2) EKS. — 6:31,9.

Sztafeta 4×100 m. styl dowolny — panie: 1) EKS I. — 6:45. 2) TPG I. — 6:55,6. 3) E. K. S. II. — 7:29,6. 4) TPG II. — 9:08,2.

Skoki obowiązkowe z wieży (wynik I-go dnia): 1) Ziaja (KPS) 41,98 punktów. 2) Bredlich (KPS) 30,40 pkt. Ziaja — bez kousurencji.

Skoki obowiązkowe z trampoliny (wynik I-go dnia): klasa III — Prager (EKS) 10,68 pkt., klasa II — Petrescu (EKS) 18,32 pkt., klasa I — 1) Ziaja (KPS) 45,12 pkt. 2) Breguła (TPG) 39,54 pkt. 3) Bredlich (KPS) 36,68 pkt.

Wszyscy zawodnicy zakwalifikowali się do konkursu skoków dowolnych, który będzie rozegrany dziś, w niedzielę.

1500 m. styl dowolny: 1) Karliczek Joachim (EKS) będący w rewelacyjnej formie, zgłosił próbę pobicia rekordu polskiego na 1000 m. Próba przyniosła świetnemu pływakowi śląskiemu wielki sukces, gdyż na 1000 m. osiągnął on czas 14:22,2 min., blisko o 36 sek. lepszy od rekordu. Również na 1500 m. padł nowy rekord, którego zapowiedzią było uzyskanie rekordowanego wyniku na 1000 m. Czas Karliczka na 1500 m. 21:52,8 min., lepszy od dotychczasowego rekordu Polski o 33,1 sek. 2) Barisch (EKS) 23:38,8. 3) Anders (TPG) 27:40.

Ogólna punktacja dnia pierwszego (bez skoków): 1) EKS — 360 punktów. 2) TPG — 183 pkt. 3) „Pogoń” — 126 pkt. 4) KPS — 123 pkt.

Międzynarodowy Dzień Sportu Robotniczego w Katowicach

Zorganizowany przez Śl. Robotniczy Komitet Okręgowy „dzień sportu robotniczego” w dniach 15 i 16 lipca, w pierwszym dniu imprezy, zgromadził przedstawicieli piłkarstwa robotniczego Krakowa, Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Odbyło się szereg zawodów reprezentacyjnych. Gospodarze walczyli na dwu frontach, przyczem, uwzględniając słaby skład ich drużyn, wyniki uzyskane w obydwu spotkaniach uważać można za zaszczytne.

ŚLĄSK III — ZAGŁĘBIE DĄBROWSKIE 4:4 (3:2)

ŚLĄSK II. — KRAKÓW 1:1 (1:1)

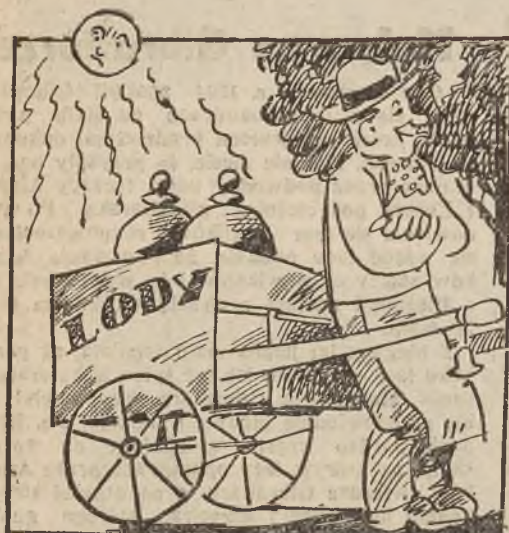
Walasiewiczówna wraca do Polski

Z Chicago nadeszła do PZLA depeza, zawiadamiająca, że Walasiewiczówna wsądzie na okręt zdążający do Gdyni 29 bm. i przybędzie do Polski 10 sierpnia. Walasiewiczówna będzie zatem mogła startować na zawodach w Brukseli, wraz z Wajsówną 13 sierpnia. Ostatnio Walasiewiczówna startowała w Chicago, wygrywając 6 konkurencji.

Heljasz jedzie w poniedziałek do Sztokholmu

Jak się dowiadujemy, czołowy nasz lekkoatleta, Heljasz, wyjeżdża w poniedziałek na międzynarodowe zawody lekkoatletyczne do Sztokholmu. Zawody te odbędą się 19—21 bm. i organizowane są przez klub Hellas.

Przygody bezrobotnego Froncka

Panujący upał wielki, zmusza ludzi do ochłody, więc też Froncek pomysłowy rozwozi po mieście lody.

Lecz, że Froncka pysznych lodów, prawieże nikt nie kupuje, to też spotkawszy dziewczynę, „Lodziarz” sobie z nią flirtuje

A słońce wciąż przygrzewa i topi Fronckowe lody, aż z drewnianej jego skrzyni cieknie wielki strumień wody.

Złecawszy się zewsząd kundle chlapią więc „Produkt” Fronckowy i merdają ogonami, gdyż jest smaczny no i zdrowy. (Ciąg dalszy nastąpi).